

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

**Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
18. schůze**

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT

9. funkční období

Těsnopisecká zpráva
18. schůze

Pořad 18. schůze

1. **Senátní tisk č. 210** – Závěry z jednání Evropské rady konané ve dnech 19. - 20. prosince 2013
  2. **Evropský senátní tisk č. K 096/09** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie
  3. **Evropský senátní tisk č. N 098/09** – Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení
  4. **Evropský senátní tisk č. K 085/09** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech
  5. **Evropský senátní tisk č. N 092/09** – Návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku
  6. **Evropský senátní tisk č. N 093/09** – Návrh nařízení EP a Rady, kterým se stanoví opatření týkající se jednotného evrop. trhu elektronických komunikací a vytvoření propojeného kontinentu a kterým se mění směrnice 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES a nař. (ES) č. 1211/2009 a (EU) č. 531/2012
- Evropský senátní tisk č. J 094/09** – Doporučení Komise ze dne 11.9.2013 o konzistentních povinnostech nediskriminace a metodikách výpočtu nákladů s cílem podpořit hospodářskou soutěž a zlepšit podmínky pro investice do širokopásmového připojení
7. **Evropský senátní tisk č. K 099/09** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi
  8. **Evropský senátní tisk č. K 100/09** – Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2013-2014
  9. **Senátní tisk č. 220** – Informace komisí Senátu o činnosti za rok 2013
  10. **Senátní tisk č. 215** – Návrhy kandidátů na funkci Veřejného ochránce práv

9. funkční období
Obsah 18. schůze Senátu
Parlamentu České republiky

1. den schůze – 29. ledna 2014	1
<u>Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.</u>	<u>1</u>
Senátor Jaroslav Kubera	1
1. Informace o výsledcích jednání Evropské rady konané ve dnech 19. - 20. prosince 2013 (senátní tisk č. 210)	3
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	3
Senátor Josef Táborský	5
Senátor Vladimír Dryml	6
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	7
Senátor Josef Táborský	8
2. Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie (evropský senátní tisk č. K 096/09)	9
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	9
Senátorka Dagmar Zvěřinová	11
Senátorka Marta Bayerová	12
Senátor Miroslav Škaloud	13
Senátorka Dagmar Zvěřinová	14
3. Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (evropský senátní tisk č. N 098/09)	14
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	14
Senátor Josef Táborský	16
Senátor Jiří Bis	16
Senátor Miloš Vystrčil	17
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	18
Senátor Josef Táborský	18
Předseda vlády ČR Jiří Rusnok	18
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.</u>	<u>18</u>
4. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech (evropský senátní tisk č. K 085/09)	18
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys	19
Senátor Jaroslav Doubrava	20
Senátor Miloš Janeček	22
Senátor Miroslav Škaloud	23

Senátorka Eva Syková	23
Senátor Hassan Mezian	24
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys	24
Senátor Jaroslav Doubrava	26
5. Návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku (evropský senátní tisk č. N 092/09)	27
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys	27
Senátor Jaroslav Doubrava	28
Senátor Jiří Bis.....	29
Senátor Jiří Čunek.....	30
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys	30
Senátor Jaroslav Doubrava	31
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys	31
6. Senátní tisky č. N 093/09 a J 094/09 - Jednotný trh elektronických komunikací (evropský senátní tisk č. N 093/09, č. J 094/09).....	32
Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Cieñciała.....	32
Senátorka Dagmar Zvěřinová	34
Senátor Karel Korytář	34
7. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi (evropský senátní tisk č. K 099/09)	36
Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Cieñciała.....	36
Senátor Antonín Maštalíř	37
Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Cieñciała.....	39
8. Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2013-2014 (evropský senátní tisk č. K 100/09)	39
Ministr zahraničních věcí ČR Jan Kohout.....	39
Senátor Zdeněk Besta.....	41
Senátor Jaromír Štětina	44
Senátor Jaromír Štětina	45
Senátor Stanislav Juránek	45
Ministr zahraničních věcí ČR Jan Kohout.....	46
Senátor Zdeněk Besta.....	47
<u>Další část schůze řídila 1. místopředsdkyně Senátu Alena Gajdůšková....</u>	<u>47</u>
9. Informace komisí Senátu o činnosti za rok 2013 (senátní tisk č. 220).....	47
Senátor Tomáš Grulich.....	48

Senátor Karel Korytář	48
Senátorka Dagmar Zvěřinová	48
Senátorka Daniela Filipiová.....	49
Senátorka Eliška Wagnerová.....	50
Senátor Miloš Vystrčil	50
Senátor Miroslav Nenutil	51
Senátor Karel Korytář	51
Senátor Miroslav Nenutil	51
Senátor Miloš Vystrčil	51
10. Volba kandidátů na funkci Veřejného ochránce práv (senátní tisk č. 215).....	52
Senátor Tomáš Kladívko.....	53
Senátor Jaromír Jermář.....	54
Stanislav Křeček	54
Anna Šabatová	55
Senátor Tomáš Kladívko.....	56
Senátor Tomáš Kladívko.....	57

**Těsnopisecká zpráva
z 18. schůze Senátu
Parlamentu České republiky**

1. den schůze – 29. ledna 2014

(Jednání zahájeno v 9.02 hodin.)

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Milan Štěch.

Předseda Senátu Milan Štěch: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, milí hosté, vítám vás na 18. schůzi Senátu Parlamentu České republiky. Tato schůze byla svolána na návrh Organizačního výboru – podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat jednotlivé paragrafy, jedná se o ustanovení zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánka na dnešní schůzi vám byla zaslána ve středu 22. ledna tohoto roku.

Z dnešní schůze se omluvili tito senátoři: Pavel Lebeda, Miluše Horská, Jaroslav Zeman, Eva Richtrová, Miroslav Krejča, Radek Sušil. Radko Martínek, Václav Homolka a Přemysl Sobotka.

Prosím vás, abyste se nyní zaregistrovali svými identifikačními kartami, pokud jste tak neučinili, a připomínám, že náhradní karty jsou k dispozici u prezence v předsálí Jednacího sálu.

Nyní – podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby ověřovateli 18. schůze Senátu byli senátoři Luděk Jeništa a Jan Látka.

Má někdo z vás připomínky k tomuto mému návrhu? Není tomu tak. Přistoupíme k hlasování.

Budeme hlasovat o návrhu, aby ověřovateli 18. schůze Senátu byli senátoři Luděk Jeništa a Jan Látka. Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Děkuji. **Hlasování č. 1.** Registrováno 57 senátorek a senátorů, kворum 29. Pro návrh se vyjádřilo kladně 53, proti nikdo. Návrh byl schválen. Ověřovateli této schůze byli určení senátoři Luděk Jeništa a Jan Látka.

Nyní přistoupíme k schválení pořadu 18. schůze Senátu.

Návrh pořadu schůze vám byl rozdán na lavice. Mám tu v tuto chvíli omluvu z neúčasti ministra životního prostředí Tomáše Jana Podivínského. Zároveň žádost o vyřazení jeho bodu z pořadu této schůze. Jedná se o senátní tisk č. N 095/09 – návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o prevenci a regulaci zvlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů.

Má někdo z vás další návrh na změnu či doplnění pořadu schůze? Pan předseda klubu senátor Jaroslav Kubera. Prosím.

Senátor Jaroslav Kubera: Dobrý den, vážený pane předsedo, kolegyně, kolegové, mám návrh, který se týká volby resp. nominace kandidátů na ombudsmana. Navrhuji, aby tento bod byl přeřazen za bod 1. Důvod je prostý. Někteří naši kolegové jsou aktéry i jiných akcí, které se dnes konají. My bychom jim takto znemožnili, aby se zúčastnili volby.

To je první návrh.

Druhý návrh je na vyřazení. Tak jak byl vyřazen bod 6 – tak na vyřazení bodů 2, 3, 4, 5, 7, 8 a 9. Protože ty už by měla předkládat nová vláda. Je reálný předpoklad, že na některé věci bude mít jiný názor, než vláda odcházející. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Pane senátore, ještě vydržte. Vy chcete, abychom volbu přeřadili jako bod 2. A body č. 3, 4, 5, 7, 8, 9 – vypustit. Ano, děkuji.

Než budeme hlasovat, tak musím z důvodu organizačních sdělit, že kandidáti na nominace pro Poslaneckou sněmovnu na funkci ombudsmana jsou pozváni na pozdější čas. Ale nic nebrání tomu, abychom hlasovali tak, jak bylo panem senátorem Kuberou navrženo.

Má ještě někdo nějaké návrhy k pořadu schůze? Není tomu tak. Přistoupíme k hlasování. Pustíme znělku. Budeme hlasovat. Seznámím vás, v jakém pořadí budeme hlasovat o návrzích na změnu.

Jako první návrh, o kterém dám hlasovat, bude požadavek pana ministra Podivínského na vypuštění bodu 6.

Druhé hlasování pak bude o návrzích pana senátora Kubery na vypuštění bodů 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9.

Třetí hlasování bude, aby bod 11 byl zařazen jako bod 2.

Jsou připomínky? Nejsou, takže zahajují hlasování. První hlasování bude o vypuštění bodu č. 6, tak jak navrhl pan ministr Tomáš Jan Podivínský.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Hlasování č. 2 registrováno 62, kворum 32, pro návrh 60, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní budeme hlasovat o návrhu pana senátora Jaroslava Kubery, abychom z pořadu této schůze vypustili body, které máme v předloženém písemném návrhu pod č. 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9.

Zahajují hlasování. Kdo je pro tento návrh, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Hlasování č. 3 registrováno 62, kворum 32, pro návrh 17, proti 38. Návrh byl zamítnut.

Nyní budeme hlasovat o třetím návrhu, aby bod č. 11 – Volba kandidátů na funkci veřejného ochránce práv – byl zařazen jako bod č. 2 na pořad dnešní schůze.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Hlasování č. 4 registrováno 62, kворum 32, pro návrh 16, proti 35. Návrh byl zamítnut.

A nyní budeme hlasovat o pořadu 18. schůze Senátu, ve znění přijatých předchozích návrhů, to znamená tak, jak nám byl návrh rozdán písemně. S tím, že je vypuštěn bod č. 6 z předchozího hlasování.

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Hlasování č. 5 registrováno 63, kворum 32, pro návrh 54, proti 3. Návrh byl schválen, takže se budeme tímto pořadem řídit.

Z dnešní schůze se ještě omlouvá pan senátor Josef Řihák.

Nyní projednáme bod, kterým je

1.
**Informace o výsledcích jednání Evropské rady
konané ve dnech 19. - 20. prosince 2013 (senátní tisk č. 210)**

Informaci jste obdrželi jako senátní tisk č. 210. S informací vystoupí předseda vlády Jiří Rusnok, kterého mezi námi vítám. Pane premiére, máte slovo.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Úvodem se omlouvám, ale neodpustím si jednu velmi nepodstatnou poznámku. Musím tedy skutečně smeknout před dramaturgií Senátu, že na tento den, kdy ve 14.00 hodin bude jmenována nová vláda, jsou zařazeny body, které jsou zařazeny; a stávající vláda tady o nich bude referovat. Je to myslím nakonec pokračování dobré české tradice absurdního divadla... Ale to nevadí. (Bouchání do stolů.)

Rád tady zdůvodním tento bod, to znamená, budu vás informovat o výsledcích jednání Evropské rady a samozřejmě i o dalších bodech, kde už dokonce jde o body do budoucna.

Pokud jde o zasedání Evropské rady, které se uskutečnilo v Bruselu ve dnech 19. a 20. prosince 2013. Tento summit měl na pořadu zejména následující témata: společná bezpečnostní a obranná politika, hospodářská a sociální politika, hospodářská a měnová unie, migrační toky, vnější vztahy a některé body v různém.

Pokud jde o naši perspektivu, tak se domníváme, že to byl summit úspěšný, nijak se nevymykal, řekl bych, ze standardních setkání Evropské rady.

Pokud jde o společnou bezpečnostní a obrannou politiku, tam se nám podařilo pomocí koordinace s ostatními státy V4 prosadit naprostou většinu námi požadovaných doplnění textů závěrů. Konkrétně byla vláda úspěšná při posílení závěrů ve smyslu většího důrazu na nediskriminaci menších podniků v oblasti obranného průmyslu při vstupu na evropský trh a stejně tak zajištění férových a nediskriminačních podmínek pro fungování obranného průmyslu jako celku.

Z textů se podařilo odstranit původní problematické pasáže, které se týkaly rušení ofsetů nebo ofsetových programů obecně. Za úspěch rovněž považujeme nalezení vyvážené podoby znění závěrů ohledně civilní dimenze obranné politiky.

Závěry také podtrhují prioritu zviditelnění společné bezpečnostní a obranné politiky, efektivní fungování společných jednotek, tzv. "EU Battlegroups" a komplementaritu se Severoatlantickou aliancí.

V oblasti hospodářské a sociální politiky Rada vzala na vědomí roční analýzu růstu pro rok 2014 a zhodnotila provádění paktu pro růst a zaměstnanost.

Závěry dále oceňují přijetí Víceletého finančního rámce na roky 2014 až 2020 a s nimi související finanční programy, které podporují a měly by zajistit dosažení strategie Evropa 2020.

V souvislosti s tématem hospodářské a měnové unie a také bankovní unie vláda České republiky společně s dalšími státy během vyjednávání o tzv. jednotném mechanismu dohledu prosadila princip, podle něhož budou prostředky na záchranu bank poskytovat vždy nejprve banky samy a jako ultima ratio, tedy řešení tzv. poslední instance, budou využity prostředky veřejné.

Česká republika se již nyní účastní jednání členských států k textu mezivládní dohody, která by měla upravit konkrétní podobu fungování tohoto

tzv. společného rezolučního fondu, tedy fondu pro záchranu bank; a jednání, která směřují ke sloučení národních rezolučních fondů.

O případné účasti České republiky v bankovní unii ale bude možné rozhodnout až teprve poté, co bude dohodnuta její kompletní podoba.

Nikoli nevýznamné je ovšem ujištění, že za situace, kdy by bylo z unijních prostředků nutno hradit náhradu škody za nesprávné rozhodnutí při tzv. bankovní rezoluci, nešla by vzniklá škoda v konečném důsledku k tíži států neparticipujících v bankovní unii. Na tom jsme také trvali.

Pokud se týká tzv. smluvních ujednání a mechanismu solidarity – Česká republika společně ale s řadou dalších států unie tento návrh nepokládá za příliš dobře promyšlený a připravený. Také jsme to na jednání dali najevo. V konečném důsledku by totiž tento navrhovaný systém mohl vést k tomu, že státy budou nutné reformy odkládat, dokud neobdrží příslib jakési finanční motivace. Společně s Finskem, Nizozemskem a Slovenskem jsme předložili písemný návrh na odložení rozhodnutí o tomto nástroji. Zastáváme názor, že nejprve je třeba záležitost projednat na pracovní úrovni, vyřešit některé zásadní otázky praktického fungování tohoto nástroje, a pak teprve lze vést diskusi na vrcholné politické úrovni.

Tento postoj v debatě podpořily nejen státy evropského severu, tak zvaného severu, tedy státy, které – řekněme – jsou na tom ekonomicky podstatně lépe než jižní křídlo unie, ale pro mě překvapivě i další země, včetně např. Španělska. Nakonec tedy Evropská rada akceptovala tento návrh a předsedové vlád se k tomuto tématu vrátí na svém zasedání v říjnu 2014.

Ve věci migračních toků – v této diskusi jsme podpořili snahu o rozumné posílení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států, tzv. FRONTEX, současně však závěry zdůrazňují, a to jsme podporovali, hlavní odpovědnost členských států za výkon pravomocí v dané sféře.

Pokud jde o případné budoucí rozdělování migračních toků v rámci unie, domníváme se, že uskutečňování příslušných kroků by mělo nadále zůstat na dobrovolné bázi.

V otázce rozšíření unie vláda uplatnila dlouhodobou pozici. Podle této pozice naší se domníváme, že rozšiřovací proces přináší převážně přínosy, a to pro země aspirující na členství, tak pro celou EU. Ocenili jsme výrazný pokrok v normalizaci vzájemných vztahů mezi Srbskem a Kosovem a Rada také kvitovala vstup Dohody o stabilizaci a přidružení mezi EU a Srbskem v platnost. Podpořila doporučení k zahájení přístupových rozhovorů s Makedonií a zapojení Kosova do procesu evropské integrace. Tyto kroky by měly přispět ke stabilizaci a prosperitě balkánského regionu.

V případě Albánie je vláda ČR přesvědčena, že podmínkou udělení kandidátského statusu i pro budoucí přistoupení k EU je nezbytné zlepšení fungování právního státu a demokratických institucí a zároveň zajištění dodržování právního rámce v hospodářské oblasti včetně zlepšení investičního prostředí. Podpořili jsme proto posun jednání o udělení kandidátského statusu této zemi na červen 2014.

Pokud se týká Ukrajiny, vláda ocenila skutečnost, že Evropská rada potvrdila svou připravenost k podpisu asociační dohody včetně Dohody o prohloubené a komplexní zóně volného obchodu při současném dodržení nezbytných podmínek ze strany Ukrajiny.

V případě tak zvaného Východního partnerství vláda ČR spolu s ostatními státy V4 podpořila pokračování tohoto projektu v návaznosti na výsledky summitu ve Vilniusu.

Pokud jde o další témata, kterými se Evropská rada zabývala: Rada vyzvala komisi, aby ve spolupráci se členskými státy vypracovala strategii EU pro Alpský region do června 2015. Tady bych považoval za důležité zmínit skutečnost, že z rozhodnutí, respektive – pardon, k dalším bodům – považuji za důležité zmínit skutečnost, že z rozhodnutí stálého předsedy Evropské rady bylo zrušeno konání únorové Evropské rady, takže první Rada bude až v březnu. Problematikou energetiky a cen energií, která měla být hlavním právě tématem té únorové Rady, se bude zabývat až březnová Rada. Bude to určitě velmi zajímavé. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane premiére. Prosím, abyste se posadil ke stolku zpravodajů.

Chtěl bych k úvodním větám pana předsedy vlády o termínu naší schůze uvést následující.

Za prvé. Tisky jsme tisky obdrželi od současné vlády, takže v logice věci je, že by je také tady měla asi předložit a obhájit...

Za druhé. Když jsem na návrh Organizačního výboru svolal tuto schůzi, tak to bylo v termínu, kdy se o jmenování nové vlády vůbec nevědělo, takže musím říci, jestli někdo tvořil dramaturgii tohoto zasedání, tak to nebyl nikdo ze zde přítomných, ale bylo to někde jinde.

Samozřejmě, že také je třeba vzít v úvahu, že my máme termín pro předložení návrhů na ochránce lidských práv Poslanecké sněmovny; a ten termín by proběhl a museli bychom stejně tuto schůzi v každém případě zhruba v tomto termínu udělat. Tolik jenom na objasněnou, že pohledy mohou být různé, a já se domnívám, že náš postup je naprosto v souladu s Ústavou - a ani jiný postup být nemůže. Děkuji.

Informaci projednal výbor pro záležitosti EU. Tento výbor přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 210/1. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Josef Tábořský, kterého nyní prosím, aby se ujal slova.

Senátor Josef Tábořský: Vážený pane předsedo, vážený pane předsedo vlády, milé kolegyně, kolegové. Já bych navázal ve své zpravodajské zprávě na hodnocení pana předsedy vlády, který výstižně a myslím dost podrobně rozebral celou problematiku. Chtěl bych se pokusit jenom shrnout některé závěry z Evropské rady 19. – 20. prosince loňského roku.

Evropská rada přijala rozsáhlé závěry ke společné bezpečnostní a obranné politice. Tyto závěry konstatují, že výdaje členských států na obranu jsou omezovány a vyzývají k větší spolupráci v této oblasti mezi členskými státy, ale též OSN, NATO, OBSE a EU. Obsažena je výzva ke spolupráci členských států v oblasti vojenského výzkumu a při nákupech vojenské techniky, což ve svém usnesení před Evropskou radou podpořil i Senát.

Závěry také uvádějí, že je třeba zachovat v Evropě průmyslové a odborné kapacity pro vojenské technologie.

Tím druhým velkým tématem byla hospodářská a sociální politika. Zde závěry uvádějí, že členské státy by se měly zaměřit na posílení daňových a jiných pobídek pro tvorbu pracovních míst včetně přesunu daňové zátěže směrem od zdanění práce, prodloužení pracovního života, zvýšení účasti na trhu práce, posílení aktivních opatření na trhu práce a pokračování v modernizaci systémů vzdělávání a odborné přípravy.

Dále zajištění toho, aby vývoj nákladů práce odpovídal růstu produktivity. Řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Opět jsme to opakovaně zdůrazňovali i v Senátu. A zvýšení mobility pracovní síly.

Třetí velké téma v oblasti hospodářské a měnové unie se závěry obsáhle vyjadřují k Partnerství pro růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost, což je další nový název pro nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost, který se již objevil a v navazujícím sdělení komise, které Senát na jaře tohoto roku též projednával.

Jedná se o tzv. smluvní ujednání, jimiž by se členské státy zavazovali provést konkrétní reformy, zejména v návaznosti na doporučení Evropského semestru výměnou za finanční podporu z tzv. mechanismu solidarity.

Z postojů členských států na Evropské radě je zřejmé, že zavedení těchto smluvních ujednání není otázkou nejbližších měsíců. Evropská rada považuje další projednání tohoto nástroje na pracovní úrovni v průběhu roku 2014. Potom k otázkám migrace a dalšímu rozšiřování tak, jak panem předsedou vlády tyto otázky byly rozebrány.

VEU na své schůzi 15. ledna tohoto roku přijal návrh usnesení Senátu, který máte všichni k dispozici. Chci akorát konstatovat, že tento návrh usnesení koresponduje i s návrhem, který jsme projednávali ještě v době přípravy na jednání Evropské rady v měsíci prosinci loňského roku. Zároveň bych chtěl vyjádřit poděkování, že Senát měl možnost včas před jednáním této Evropské rady se s jednotlivými; nebo s většinou materiálů seznámit.

Tudíž návrh usnesení, který máte k dispozici, nebudu načítat.

Žádám vás o podporu tohoto návrhu. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také vám děkuji, pane kolego. Prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Pan senátor Vladimír Dryml má slovo. Prosím.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedo, vážený pane předsedo vlády bez důvěry v demisi, kolegyně, kolegové.

Za prvé bych se chtěl zastat Senátu jako takového, protože senátoři; určitě většina z nás jsou velmi zvědaví na to, co vláda – a vy osobně – jste projednávali v Bruselu a jaké závazky nám z toho plynou. Jaké finanční pasti? Anebo co všechno Brusel připravil resp. Rada Evropy pro ČR a zejména pro příští vládu, která bude jmenována dnes?

Hlavně by mě zajímala některá hlavní nezvratná rozhodnutí. Jestli si na ně pamatujete, nebo jestli si myslíte, že bude ČR s nimi mít problémy. Zajímá mě i váš osobní názor na to. Pak jsem, a o tom jsme tady spolu minule diskutovali, jak je to vlastně s obranou a bezpečností? Protože z toho, co jste řekl, vlastně vyplývá, že Evropská unie se snaží suplovat NATO. Protože i ve smlouvě států, které jsou členy NATO, se mluví o výzkumu. Mluví se o společných programech. Mluví se o tom, že by členské státy NATO měly zvýšit náklady na obranu.

Zajímá mě váš názor, jestli to skutečně jde. Je-li to nějaké dublování toho, co už dělá NATO, nebo si EU myslí, že bude lepší nežli spojení a svazky v NATO a že si povede svou vlastní obrannou politiku nezávazně na NATO. Protože si myslím, že tam dochází k tříštění a zbytečnému roztržení alokace zdrojů a prostředků.

V hospodářské a sociální politice by mě zajímalo, jak se Rada Evropy dívá na neustále se zvyšující nezaměstnanost v EU a snižování hospodářského růstu?

Pak jsem trochu nerozuměl tomu, co jste tady řekl, pane předsedo vlády, co se rozumí tím, že se budou zachraňovat banky? Jestli byste nám to tady mohl ozřejmit. Jak si Evropská rada představuje záchranu bank? Jestli jenom některých vybraných, nebo všech?

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji, pane senátore. Kdo další se hlásí do rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže rozpravu uzavírám.

Ptám se pana předsedy vlády, zdali se k proběhlé rozpravě vyjádří. Ano, prosím, máte slovo.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři. Děkuji za rozpravu a možnost se k ní vyjádřit.

Pokud jde o dotazy, které vznesl pan senátor Dryml, pokusím se na ně v rámci možností, kterých jsem schopen, v tuto chvíli odpovědět.

Evropská rada, o které jsem informoval, poměrně podrobně – podle mého soudu – nepřipravila ani pro ČR ani pro jiné členské státy žádné finanční pasti ani nezvratné fatální kroky. Rada se zabývala skutečně záležitostmi, které by měly posilovat integraci Evropské unie, a to tedy jak v oblasti zejména hospodářské a sociální politiky, tak také hospodářské a měnové unie. Do jisté míry se to samozřejmě týká otázky bezpečnostní a obranné.

Pokud jde o bezpečnostní a obrannou politiku, chtěl bych zdůraznit – možná, že to nebylo z mého vystoupení úplně zřejmé – už jsem o tom informoval před summitem, když jsem vystupoval s pozicí ČR, s kterou na summit budeme odjíždět – my jsme spolu s dalšími členskými státy NATO velmi důsledně dbali, aby závěry Rady v této věci nebyly v žádném konfliktu s naším členstvím v Severoatlantické alianci. Jsem přesvědčen o tom, že to tak je. Že tomu výsledek odpovídá. Nebyli jsme to jenom my. Velmi citliví na to byli Britové. Ale také Poláci, Maďaři a další státy, které svoje členství v Severoatlantické alianci považují za základ své bezpečnostní a obranné politiky. Takže závěry, které summit v této věci přinesl, nijak nejsou v konfliktu s našimi závazky. Nejsou s nimi ani v nějaké kontradikci.

Je to komplementárně, já jsem to zdůraznil, je to doplňující aktivita k našemu členství v NATO. My nemáme důvod blokovat zájem Evropské unie, naprosté většiny Evropské unie o to, aby Evropská unie v této oblasti byla, řekněme, mnohem více akceschopná než doposud. Přece jenom existují dnes, de facto máme jakousi koordinovanou zahraniční politiku EU, a tato zahraniční politika bez určité schopnosti, podpory této politiky obrannými kapacitami by, popravdě řečeno, nedávala smysl. Existují mise, které jsou dneska v podstatě vedeny a schváleny Evropskou unií jako celkem, nejsou to mise NATO, zejména mise, které se týkají afrického kontinentu, a není pochyb o tom, že k takovým situacím bude docházet i do budoucna.

Ta část, která se týká, můžete si bez problémů prostudovat, obranné a bezpečnostní politiky, hovoří také o jiných věcech. Ona hovoří o obranném průmyslu a o prohlubování integrace v této oblasti. Protože evidentně vnitřní trh v této oblasti dodnes v Evropské unii nefunguje dobře, nefunguje standardně. On samozřejmě má jisté výjimky atd., ale jde o to, aby ty výjimky nebyly nadužívány, aby i v této oblasti obecně prospěšná větší konkurence a spolupráce přinesla určité úspory. To jsou všechno věci, které prosazuje i NATO. To není v žádném konfliktu se závěry Severoatlantické aliance.

Pokud jde o otázky, spojené s bankovní unií, možná jste mě inspiroval k určité obecné poznámce. Podívejte, já si nemyslím, že by evropská integrace v nadcházejícím období nám a komukoli dalšího měla vytvořit nějaké pasti nebo fatální problémy. Bude také na nás, jak bude integrace postupovat, a my jsme její nedílnou součástí a je na nás, abychom dokázali své specifické zájmy lépe prosazovat, než doposud.

Nicméně existuje několik složitých tematických okruhů, na kterých bude velká debata. Já vidím dva takové okruhy. Jeden je právě otázka bankovní unie

jako dalšího kroku k prohlubování hospodářské a měnové unie, na to by zřejmě měly navázat potom ještě další kroky, vedoucí až možná k nějaké fiskální unii nebo koordinaci.

Druhá oblast je podle mě oblast klimaticko-energetická. Ta se teď rozbíhá, kolem toho bude veliká mela, o tom není pochyb. A zase je na nás, abychom ty pozice měli dobře promyšlené předem a vyargumentované, abychom se mohli v debatě stát součástí nějakého rozumného řešení.

Pokud jde o bankovní unii, zdůraznil jsem, že my nejsme v tuto chvíli a dlouho ještě asi nebudeme členy Eurozóny. Bankovní unie samozřejmě primárně směřuje k zemím Eurozóny, to je nezbytný doplněk měnové integrace, jak se ukázalo. Samozřejmě že se tam nastavují pravidla pro řešení všech možných situací, včetně situací jistě nepříjemných, které si nikdo nepřejeme, ale musíme s nimi počítat, aspoň v pravidlech, tzn., včetně situací, kdy by se musely řešit de facto krachy bankovních domů.

A o tom je právě onen single resolution mechanism, ono to zní honosně, ale řekněme, je to o záchraně banky a o celém přístupu, jak se to má dělat. A jak jsem zdůraznil, my v tuto chvíli jsme v pozici, kdy my nemůžeme tento proces zastavit, ani ho nechceme zastavit, on je logický pro Eurozónu. On je skutečně nezbytným doplňkem toho, aby Eurozóna dobře fungovala, ale my jsme v té zvláštní skupině zemí, která není členem Eurozóny, ale je členem Evropské unie, a samozřejmě snažíme se v této situaci manévrovat nejenom my, ale Švédové, do jisté míry Poláci, Dánové, některé další země, tak abychom ochránili samozřejmě naše zájmy, některá citlivá místa budoucích ujednání tak, aby to ty případné náklady, spojené s rezolucí tzv., čili řešením bankovních problémů, nedopadaly pokud možno vůbec na nás, protože nejsme součástí Eurozóny, tudíž ani toho jednotného jakéhosi bankovního světa, který se má tímto vytvořit.

A pokud jde o vaši obavu, že bychom měli platit nějaké krachy bank, tak vás chci ubezpečit, a já jsem to řekl ve svém vystoupení, že i členské státy Eurozóny nebo naprostá většina z nich, tam je třeba říct, že ta situace samozřejmě není homogenní, mají zájem, řekl bych, v čele s Německem, na tom, aby to řešení platili především ti, kteří se do jisté míry, řekněme, podíleli na zavinění toho problému. Tzn. v první řadě banky samotné, jejich akcionáři, řekněme investoři, kteří tam vystupují v nějaké aktivní roli, atd., až teprve někde v konečném ultima ratio by to byly veřejné fondy, které se právě mají a připravují a budou se postupně vytvářet na úrovni společné bankovní unie.

V tuto chvíli nejsme zapojeni do toho, že bychom se těchto fondů zúčastnili, my v tuto chvíli nejsme v žádném riziku, i kdyby nějaké rezoluce bank v nejbližších letech musely případně ve sféře Eurozóny nastat. V tomto si myslím, že česká pozice je vyjednaná dobře, ale samozřejmě proces není ukončen. Věci se budou ještě dále doladovat, připravuje se ona mezivládní dohoda, o které jsem mluvil. Nechci tady říkat nějaké věci, které by byly neměnné. Je třeba tu věc dále velmi podrobně sledovat a pracovat s ní.

Snad jsem se vyjádřil ke všem otázkám, které pan senátor položil. Děkuji vám.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Nyní uděluji slovo zpravodaji panu senátorovi Táborskému, aby se vyjádřil k rozpravě.

Senátor Josef Táborský: Vážený pane předsedající, v diskusi vystoupil jeden senátor. Nebyl předložen jiný návrh usnesení, a proto doporučuji hlasovat o návrhu usnesení, přijatém VEU.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. Budeme nyní hlasovat. Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan zpravodaj, senátor Josef Táborický. V sále je přítomno 62 senátorek a senátorů, kворum je 32.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Hlasování má číslo 6, registrováno 64, kворum 33, pro návrh 52, proti nikdo, návrh byl schválen.

Děkuji jak předkladateli, tak zpravodaji.

Nyní projednáme bod, kterým je

2.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie (evropský senátní tisk č. K 096/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisk K 096/09 a K 096/09/01. Opět žádám pana předsedu vlády, aby nás seznámil s předloženým návrhem. Prosím.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Děkuji. Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, moje dramaturgická poznámka se rozhodně netýkala bodu číslo 1. Týkala se následujících bodů, počínaje tímto. Protože zde budu hovořit o názorech na budoucí věci, o tom, co si o tom myslí současná vláda, nicméně možná nastupující vláda si o některých věcech bude myslet něco jiného. Ale velmi rád se s vámi o naše názory podělím.

Dovolte mi tedy, abych představil Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie. Toto sdělení bylo vydáno 2. října 2013 a bylo vydáno v rámci aktuálních diskusí o posílení ekonomické správy hospodářské a měnové unie a podrobněji rozpracovává již dříve naznačené záměry Evropské komise v sociální oblasti.

Komise navrhuje prohloubit sociální integraci v následujících třech oblastech: Za prvé důslednější monitorování v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky a posílení koordinace v rámci evropského semestru.

Za druhé posílení solidarity a pracovní mobility.

A za třetí posílení sociálního dialogu.

Pokud jde o monitoring, bod č. 1, komise navrhuje, vytvořit novou sledovací tabulku, tzv. sociální scoreboard, čili jakousi tabulku výsledků, a začlenit ji do každoroční společné zprávy o zaměstnanosti.

Zatím poslední vydání této zprávy bylo společně s dalšími dokumenty zveřejněno v polovině listopadu minulého roku. Tím byl zahájen pravidelný cyklus koordinace hospodářských politik na evropské úrovni pro rok 2014, tzv. Evropský semestr.

Zpráva již obsahuje novou kapitolu, srovnávací tabulku pěti indikátorů zaměstnanosti a sociální situace v členských státech EU. Cílem má být především zviditelnění sociálních problémů v rámci hospodářské a měnové unie a jejich lepší zohlednění při následné tvorbě tzv. specifických doporučení Rady.

Komise dále navrhuje rozšířit tzv. pomocné či doplňkové ukazatele, např. poměr osob ohrožených chudobou a sociálně vyloučených, pro sestavování ukazatele, tedy pro sestavování zprávy mechanismu varování v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze. Zahrnutí těchto ukazatelů do zprávy, která byla rovněž publikována v polovině listopadu 2013, však většina, nebo možná ne

většina, ale mnoho členských států považuje za poněkud nedostatečně prodiskutované, a tudíž předčasné.

Podle nich postrádá rozšíření sociálních indikátorů při sledování makroekonomických nerovnováh dostatečně ekonomické a analytické zdůvodnění. Domnívají se totiž, a já s nimi, že chudoba nebo sociální vyloučení zpravidla nejsou příčinou makroekonomické nerovnováhy. Jsou spíše jejich důsledkem, anebo důsledkem náhlé korekce této nerovnováhy.

Jejich přidaná hodnota tak není zcela zřejmá, těch ukazatelů myslím, neboť se jedná o ukazatele, které se již běžně používají, a jejich zahrnutí do postupu při makroekonomické nerovnováze, tudíž podle našeho názoru nepřináší žádné nové závěry.

Co se týče posílení koordinace v rámci evropského semestru, odkazuje komise jednak na existující nástroje a potřebu jejich efektivnějšího využití, dále pak zdůrazňuje přínos výměny osvědčené praxe. V této souvislosti navrhuje posílenou koordinaci např. v oblastech zlepšení aktivní politiky zaměstnanosti. Odkoušení tzv. ex ante koordinace právě probíhá v rámci pilotních projektů.

Pokud jde o posílení solidarity a pracovní mobility, to je ta druhá oblast, komise uvádí stávající i nové nástroje. Např. mezi těmi novými - iniciativu pro zaměstnanost mládeže. A apeluje na lepší alokaci prostředků ze strukturálních fondů. Zmiňuje rovněž ustavení dvoustranných smluv, podpořených z mechanismu solidarity, které by měly být v letošním roce podrobněji diskutovány na pracovní úrovni s cílem, projednat tuto otázku na Evropské radě v říjnu tohoto roku.

Rovněž je zde zdůrazněna nutnost, zabývat se intenzivněji problematikou mobility pracovní síly a odbouráváním národních bariér v rámci Evropského pracovního trhu.

Konečně poslední část sdělení je věnována možnostem posílení sociálního dialogu. Jak na národní, tak na unijní úrovni. Komise navrhuje jednak lepší využití stávajících platform spolupráce, např. jako je tripartitní sociální summit, a jednak představuje nové možnosti spolupráce se sociálními partnery v rámci výborů sociálního dialogu. Rovněž vyzývá členské státy k lepšímu zapojení sociálních partnerů na národní úrovni.

Česká vláda plně uznává význam sociální dimenze a nutnost řádného zohlednění sociální problematiky při provádění hospodářské a fiskální politiky. Naším cílem musí být vyvážená politika, která sladuje reformy pro zvýšení konkurenceschopnosti s investicemi, podporujícími hospodářský růst, a která také zajistí udržitelnou míru sociálních jistot, aniž by to znamenalo nějaké nadměrné zvyšování veřejného zadlužení.

Předpokládáme tedy, že na toto sdělení komise naváží další, již podrobnější dokumenty, jimiž bude možnost vést konkrétnější diskusi. V tuto chvíli lze uvést, že podoba tzv. sociálního scoreboardu a jeho cíle jsou pro nás přijatelné a budeme je akceptovat. Podobně jako další členské státy se domníváme, že rozšíření sociálních ukazatelů a ukazatelů zaměstnanosti v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze je potřeba ovšem dále diskutovat.

Koordinace reforem sociálních politik a politik zaměstnanosti by podle našeho názoru měla být prováděna s cílem, podpořit nutné strukturální změny pro dosažení udržitelného hospodářského růstu a růstu zaměstnanosti.

Vláda přitom podporuje zaměření pozornosti na zlepšení flexibility pracovního trhu a mobility pracovní síly. Probíhajícím pilotním projektům, týkajícím se tzv. ex ante koordinace, se stavíme rovněž pozitivně.

Klíčová je pro nás možnost dobrovolného zapojení států mimo Eurozónu, a také respektování principu subsidiarity a národních rozhodovacích procesů.

Pokud jde o pozici k dvoustranným smlouvám, propojeným s podporou z mechanismu solidarity, byla doposud obezřetná. Domníváme se, že je třeba nejprve na technické úrovni vyjasnit případnou hodnotu tohoto nástroje a zásadní principy jeho praktického fungování. Pak teprve bude možno vést diskusi na vrcholné politické úrovni.

Ohledně posílení sociálního dialogu Vláda ČR souhlasí s názorem komise, že stávající platformy konzultací sociálních partnerů na evropské úrovni se osvědčily. Současně podporujeme jejich aktivnější využití.

Za nejprínosnější formu dialogu se sociálními partnery nadále považujeme efektivní tripartitní jednání na národní úrovni. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je VEU, ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk K 096/09/02. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Dagmar Zvěřinová, kterou prosím, aby nás seznámila se zpravodajskou zprávou.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Dobrý den, pane premiére, pane předsedo Senátu, vážené senátorky, senátoři. Příslušný dokument, který zde dnes projednáváme, je v podstatě sdělením, což je vlastně komunikační dokument Komise, který slouží především jako informační podklad pro evropské i další instituce a na jehož základě probíhá diskuse o dalších krocích EU v určité oblasti. To znamená, že nepodléhá legislativnímu procesu. Je to vlastně určitá míra informací, na kterých se bude stavět a dále se bude v určité oblasti jednat, případně z toho budou další výstupy, možná potom i legislativní.

Pan premiér mi usnadnil hodně práce, protože dokument není zas až tak obsáhlý, ale on ho velmi podrobně představil. Já bych ještě chtěla zopakovat, že se jedná o dokument, který je součástí probíhajícího procesu zvyšování úrovně správy ekonomických záležitostí EU a rozvíjí myšlenky obsažené v plánu Komise na vytvoření prohloubené společné hospodářské a měnové unie.

V červnu 2013 Evropská rada připomněla nutnost posílení sociálního rozměru a zdůraznila význam lepšího sledování situace v sociální oblasti a na trhu práce, zejména využití vhodných ukazatelů zaměstnanosti a sociálních ukazatelů v rámci evropského semestru.

Již bylo sděleno, že tento dokument má tři části, nebo zaměřuje se na tři části. V první řadě je posílení dohledu nad zaměstnaneckou a sociální problematikou a posílení koordinace politiky v rámci evropského semestru, posílení solidarity, pracovní mobility a posílení sociálního dialogu.

Jako klíčové tento dokument považuje vytvoření srovnávacích přehledů v rámci zemí EU ke sledování klíčových trendů v oblasti zaměstnanosti a sociální problematiky za účelem lepší analýzy a včasné identifikace vznikajících problémů a jejich zohlednění při následné tvorbě specifických doporučení ohledně provádění hospodářské politiky a případné nápravě makroekonomických nerovnováh.

Tam s tím máme trošičku problém a celkem souhlasím s panem premiérem, že to je oblast, o které bude asi Evropa hodně diskutovat.

Tyto analýzy měly rovněž být součástí každoroční zprávy o zaměstnanosti, o tak zvané roční analýze růstu.

Základní ukazatelé, které již zde byly zmiňované, je míra nezaměstnanosti, podíl mladých lidí, kteří nepracují, ani se nezúčastňují vzdělání nebo odborné přípravy. Míru nezaměstnanosti mladých bere EU velmi vážně a já musím připomenout, že i my zde v Senátu neustále problematiku nezaměstnanosti mladých zmiňujeme. Reálný hrubý disponibilní příjem

domácnosti, poměr produktivní populace ohrožené chudobou a ukazatelé srovnávání nerovnosti příjmů.

Byly zde zmiňovány i oblasti, o které mají být srovnávací přehledy rozšířeny, které mohou být diskutabilní, protože s nimi není úplný souhlas, jako je třeba míra dlouhodobé nezaměstnanosti, poměr osob ohrožených chudobou, sociálně vyloučených apod.

Dalším bodem je posílení solidarity a pracovní mobility. Již to bylo zmiňováno. Chtěla bych říci, že na období 2014 až 2020 Komise navrhuje, aby členské státy vynakládaly nejméně 20 % svých prostředků z evropského sociálního fondu na podporu sociálního začleňování a boj proti chudobě.

Důležitým nástrojem se jeví nový program EU pro zaměstnanost a inovace, evropský fond pro přizpůsobování se globalizaci a fond evropské pomoci nejchudším osobám.

Dále je zdůrazňována potřeba mobility pracovní síly, odbourávání národních bariér v rámci pracovního trhu. Je potřeba nadále prosazovat zřízení nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost.

V třetím bodě posílení sociálního dialogu se i náš výbor ztotožňuje s názorem vlády, že je potřeba neustále využívat současných platforem spolupráce, případně je rozšiřovat a poté zahájit určité diskuse i se sociálními partnery Evropské unie i vnitrostátními partnery. Budou organizovány přípravné schůze a sdělení rovněž vyzývá samotné členské státy k lepšímu zapojení sociálních partnerů na národní úrovni, zvláště při tvorbě národních programů reforem.

Výbor pro záležitosti EU na své 22. schůzi přijal usnesení, které jste obdrželi, ve kterém přijímáte sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě posílení sociálního rozměru hospodářské a měnové unie doporučení, které je součástí tohoto usnesení, a já bych z něho chtěla vypíchnout ještě jeden bod, kdy výbor podporuje opatření vedoucí ke zvýšení mobility pracovních sil a odbourávání bariér v rámci evropského pracovního trhu, ale zároveň posílení prevence zneužívání migrace za sociálními dávkami atd. Máte to ve svém materiálu pod bodem 2 a já vás prosím o kladné vyjádření svým hlasováním. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, paní zpravodajko, a prosím, abyste se posadila ke stolku zpravodajů. Nyní otevírám rozpravu. Kdo se hlásí do rozpravy? Paní senátorka Marta Bayerová. Připraví se pan senátor Miroslav Škaloud.

Senátorka Marta Bayerová: Vážený pane předsedající, pane premiére, kolegyně a kolegové. Hned úvodem chci ubezpečit, že nehodlám prosazovat žádné změny v předloženém návrhu usnesení, v hlasování ho podpořím. Dovolím si k tomu ale několik poznámek. Zdá se mi totiž, že se stále motáme v kruhu, že východisko z narůstající chudoby, sociálního vyloučení a nezaměstnanosti je třeba hledat daleko odvážněji a mimo stávající postupy.

Chtěla bych v této souvislosti upozornit i na takové návrhy řešení, jako je například zavedení základního příjmu. Mnozí z vás asi zaregistrovali, že i v České republice skončila začátkem tohoto roku kampaň za podporu Evropské občanské iniciativy za nepodmíněný základní příjem. Skončila bohužel neúspěšně. Z požadovaných 16 500 podpisů v České republice jich byla získána asi čtvrtina a z potřebného milionu podpisů v celé EU se podařilo získat zhruba polovinu. Nic to však nemění na tom, že zavedení základního příjmu by mohlo zajistit pro

nejchudší obyvatele EU alespoň elementární podmínky pro jejich lidskou důstojnost.

Příčiny neúspěchu této Evropské občanské iniciativy si snad její organizátoři správně vyhodnotí. Podle mého názoru to mohlo být i tím, že požadavek na zavedení všeobecného nepodmíněného individuálního a dostatečně vysokého základního příjmu byl maximalistický. Již to mohlo mnohé šokovat a odrazovat. Jinak má ovšem požadavek zavedení základního příjmu své stoupence nejen mezi občanskou společností, ale i mezi mnohými renomovanými ekonomy. Stoupencem základního příjmu v Německu je například i šéf hamburského Institutu pro světovou ekonomiku Thomas Straubhaar. Zavedení základního příjmu považuje za svého druhu daňovou reformu, která sloučí různé kanály přerozdělování daní do jednoho. Výši základního příjmu pro každého při stávajících daních odhaduje na 600 až 700 euro měsíčně. Pokud by měl být základní příjem vyšší, musely by se daně přiměřeně zvedat nebo omezovat kruh osob, které by ho dostávaly.

Téma základního příjmu podle něj inspiruje k novému přemýšlení o sociálním státě. To je mi také na myšlence základního příjmu to nejsympatičtější. Proto jsem se do kampaně na podporu uvedené evropské iniciativy rovněž zapojila. Je to nový pohled, nový způsob přemýšlení nad narůstající chudobou a nezaměstnaností nejen u nás, ale i v celé Evropě.

Je přece evidentní, že na trhu práce ubývá nabídek práce placené. Přibývá však práce dosud neplacené, jako jsou mnohé aktivity v oblasti sociální péče, vzdělávání, ochrany životního prostředí apod. Základní příjem by mohl umožnit, aby se lidé zabývali těmito pracemi. Nepodceňuji význam opatření navrhovaných v projednávaném dokumentu, ale zdálo se mi to málo. Musíme hledat jiná řešení, jakkoliv se nám mohou zpočátku zdát nesmyslná. Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, paní senátorko. Prosím, aby se slova ujal pan senátor Miroslav Škaloud.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené senátorky a senátoři, dovoluji mi jenom pár poznámek k tomuto materiálu. Já samozřejmě budu hlasovat pro usnesení výboru, zdá se mi, že je relativně dobré. Nicméně pokud jde o materiál jako takový, já nevím, jestli jste ho četli, je to prostě jakási snůška proklamací. Není zde nic, co už by nebylo řečeno dřív. Není tam vůbec nic nového.

Je otázka, proč takovéto materiály tady projednávat. Stane se, že pokud jsou takto obecné, jsou předlohou pro to, abychom tady mohli ventilovat všechny možné názory na cokoli. Například viz paní Bayerová a základní příjem, nebo jak to říkala. Myslím, ale že to není účelem. Vybírejme si jen podstatné záležitosti, kde jsou nějaké konkrétní věci. Všimněte si jen těch formulací. Posílení, lepší zapojení, stále něco zlepšujeme, posilujeme, není tam žádný konkrétní návrh.

Pokud jde například o sledování ukazatelů, tady už to bylo řečeno, třeba sledování míry nezaměstnanosti, nebo reálný hrubý disponibilní příjem atd., to jsou údaje, které najdete v Eurostatu, najdete je v databázích, ve statistikách, které se stále vytvářejí. Nepřinese to vůbec nic nového. Je to efekt třetího řádu, sledování těchto věcí. Nejdůležitější je, že pokud chceme zlepšit stav nezaměstnanosti, respektive snížit ji, teď mluvím o Evropě, tak se podívejme na podstatné věci. Mluvme o tom, že jsou důležité reformy, například reformy pracovního trhu. Pokud je nebudou státy dělat, je to na nich, ne na Evropské komisi nebo na Radě, tak pak se věci nezlepší. A to je to podstatné. Ne nějaké scoreboardy. Porovnejme Francii a Německo, z posledních údajů, když jsem se

včera díval, jsou z konce minulého roku, vyplývá, že Německo má poloviční nezaměstnanost, než jaká je ve Francii. Přičemž Německo dělalo reformy – Hartz I až IV, samozřejmě neuskutečnily se v plné míře, Ústavní soud jim něco zablokoval, ale reformy dělali, reformy prováděli tak, že lidé si byli nuceni hledat intenzivněji práci. Takže to je to podstatné, ne nějaké scoreboardy a hodnocení statistik. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji. Kdo se hlásí ještě do rozpravy? Nikdo se nehlásí, takže rozpravu končím. Ptám se, jestli pan předkladatel, pan předseda vlády si přeje vystoupit. Nepřeje. Paní zpravodajka? Prosím, abych se vyjádřila k proběhlé rozpravě.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: V rozpravě vystoupila jedna senátorka a jeden senátor s tím, že sdělili své názory k této projednávané problematice. Návrh usnesení, který vám byl předložen, nikdo nenavrhl změnit, proto prosím o jeho schválení.

Předseda Senátu Milan Štěch: Ano, děkuji. Nyní budeme hlasovat. Budeme hlasovat o návrhu usnesení tak, jak byl přednesen paní zpravodajkou senátorkou Dagmar Zvěřinovou. Přítomno 64 senátorek a senátorů, kvorum 33.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Hlasování č. 7. Registrováno 64, kvorum 33, pro návrh se kladně vyjádřilo 50, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Děkuji předkladateli i zpravodajce, a tento bod jsme uzavřeli.

Dalším bodem je

3.

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení (evropský senátní tisk č. N 098/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisk č. N 098/09 a N 098/09/01. Prosím pana předsedu vlády Jiřího Rusnoka, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, páni senátoři. Dovolte mi tedy, abych vás krátce seznámil se stanoviskem vlády k návrhu směrnice Rady 2009/71 EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost v jaderných zařízeních.

Bezprostředně po havárii japonské jaderné elektrárny Fukušima Daiči, ke které došlo jak známo, v březnu 2011, rozhodla Evropská rada o provedení komplexního vyhodnocení rizika a bezpečnosti jaderných elektráren provozovaných na území členských států EU prostřednictvím takzvaných zátěžových testů. Zároveň uložila Komisi přehodnotit právní a dozorový rámec nad jadernou bezpečností a navrhnout do konce roku 2011 veškerá zlepšení, která se budou jevit jako nezbytná, s cílem dosáhnout co nejvyšší úrovně standardů jaderné bezpečnosti, včetně jejich prosazování na mezinárodní úrovni.

Po ukončení těchto zátěžových testů, vyhodnocení jejich výsledků a dodatečných na ně navazujících aktivitách vypracovala a v říjnu 2012 zveřejnila Komise dokument, který se jmenuje Sdělení Radě a Evropskému parlamentu

o komplexních vyhodnoceních rizika a bezpečnosti jaderných elektráren v Evropské unii a činnostech souvisejících.

V tomto sdělení Komise mimo jiné deklaruje nezbytnost provést revizi stávající směrnice o jaderné bezpečnosti, to je onen dokument 2009/71 EURATOM.

Cílem této novelizace má být posílení harmonizace bezpečnostního rámce a postupů, dále pak posílení nezávislosti národních dozorů, otevřenost a transparentnost a úroveň vzájemného posuzování jaderné bezpečnosti jaderných zařízení provozovaných ve státech EU. V červnu loňského roku potom předložila Komise Radě předběžný návrh této nové směrnice. Senát tento návrh projednal na své 15. schůzi dne 30. října 2013 a přijal k němu usnesení č. 362.

V říjnu 2013 Komise předložila Radě EU a v rámci konzultační procedury také Evropskému parlamentu finální návrh této nové směrnice. Ten již zohlednil stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru. Mohu konstatovat, že text finálního návrhu směrnice se proti neoficiální předběžné verzi nemění a dosavadní pozice vlády k navrhovanému předpisu se také tedy nemá důvod změnit.

Vláda České republiky považuje od začátku záměr komise prosadit novelu této směrnice o jaderné bezpečnosti za předčasný a nedostatečně odůvodněný.

Stávající směrnice měla být členskými státy totiž implementována do července 2011, tj. poměrně nedávno. A zprávy o jejím provádění mají členské státy předložit komisi do července tohoto roku. Teprve v červenci tohoto roku se má vyhodnotit fungování a působení stávající platné směrnice.

Komise tedy dosud nemá z provádění směrnice relevantní zpětnou vazbu ze strany členských států. Ani další argumenty komise, kterými zdůvodňuje potřebu novely, a to jsou požadavky veřejnosti, požadavky některých profesních a zájmových skupin, Evropského parlamentu, nebo zkušenosti ze zátěžových testů a prvních analýz havárie jaderné elektrárny Fukušima; nebo také první poznatky z implementace stávající směrnice – nepovažujeme jako česká vláda za dostatečné pro tento krok.

Nejenže je předložení návrhu novely směrnice o jaderné bezpečnosti předčasné, ale obsahuje pro nás i řadu kontroverzních ustanovení. Dovolím si zopakovat alespoň jeden příklad. Jedním z všeobecně uznávaných principů zajištění vysoké úrovně jaderné bezpečnosti je i nezávislost dozoru nad jadernou bezpečností a její striktní oddělení od veřejných i soukromých institucí, které jsou spojeny s prosazováním jaderné energie.

Komise však na jedné straně navrhuje ustanovení, které členskými státem tuto povinnost ukládá – zajistit nezávislý dozor. Na druhé straně ale prosazuje zavedení takových pravomocí komise v rámci vzájemného hodnocení jaderné bezpečnosti, které jako prosazovatel, promotor jaderné energie nemůže vykonávat, aniž by se sama dostala do rozporu s požadavkem na nezávislost.

Nejen tedy z výše uvedených důvodů vláda ČR přijetí nové směrnice v současné době a v navržené podobě nepodporuje. Nicméně lze realisticky předpokládat, že pro odmítnutí návrhu směrnice nezíská ČR dostatečnou podporu členských států.

Považujeme proto za nezbytné usilovat v průběhu projednávání předloženého návrhu alespoň o odstranění nejkřiklavějších nedostatků tohoto textu.

Děkuji vám za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji, pane předsedo vlády. Než předám slovo zpravodaji, tak bych chtěl mezi námi přivítat nově zvoleného

senátora Patrika Kunčara, který sedí na galerii pro členy vlády. Chci mu – jistě jménem nás všech – blahopřát k získání mandátu senátora ve svém volebním obvodu a popřát mu, aby se mu práce v Senátu dařila a aby ho také uspokojovala a měl pocit z dobře vykonané práce.

Pane senátore, vítáme vás mezi námi.

Nyní prosím, aby za výbor, který se tímto tiskem zabýval, a to je VEU – a také přijal usnesení – vystoupil pan senátor Josef Tábořský, který zastoupí pana předsedu Miroslava Krejčů. Obdrželi jsme k tomu tisk, který je pod číslem N 098/09/02. Pane senátore, máte slovo.

Senátor Josef Tábořský: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedo, vážený pane premiére, vážené kolegyně, kolegové, vzhledem k tomu, že se tímto dokumentem zabýval podvýbor pro energetiku, VHZD a náš VEU již ve fázi předlohy návrhu této směrnice, což byl senátní tisk N 077/09, je jak zpravodajská zpráva, tak navrhované doporučení prakticky identické.

Navrhujeme nově vložit ještě konstatování, že rozhodnutí členského státu využívat nebo nevyužívat některý zdroj energie je plně v jeho kompetenci. Evropská unie nemá žádnou pravomoc toto rozhodnutí ovlivňovat či rozporovat. Je tak plně v souladu s platným zněním smlouvy o fungování EU. Jedná se o reakci na některé náznaky ovlivňování této výlučné kompetence členských zemí ze strany některých orgánů EU, tak jak už tady pan premiér o těchto otázkách hovořil.

Navržené doporučení VEU se kriticky vymezuje k některým návrhům komise a otázce údajné nedostatečné bezpečnosti jaderných zařízení v EU. Zdůrazňuje význam jaderné energetiky pro české hospodářství. Suverenitu členských států ve věci jejich národního energetického mixu. Kritizuje to, že směrnice je předkládána, aniž by došlo k vyhodnocení současných právních předpisů pro jadernou bezpečnost, kde byl stanoven termín pro jejich zhodnocení do července tohoto roku. Nepříjemné je též zavedení tzv. vzájemného hodnocení, kdy "nejaderný stát" by zasahoval do práv "jaderného státu".

Doporučení vychází z usnesení pléna Senátu č. 362 ze dne 30. října 2013, které bylo přijato na základě stanoviska jak podvýboru, tak výborů, které jsem již uvedl.

Navrhované doporučení je současně plně konzistentní s již dříve přijatými usneseními Senátu.

Vzhledem k tomu, že návrh doporučení je přílohou a máte k dispozici, nebudu toto doporučení zvlášť načítat. Děkuji, pane předsedo.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také vám děkuji, pane zpravodaji. Prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Nyní otevírám rozpravu.

Kdo se hlásí do rozpravy? Pan senátor Jiří Bis. Připraví se pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Bis: Vážený pane předsedo, vážení kolegové a kolegyně. Chtěl bych se trochu vyjádřit k tomuto materiálu. Materiál jsme projednávali v našem "energetickém podvýboru" a z celého materiálu je cítit snaha – ne zcela vždy korektně omezit možnosti jaderné energetiky v Evropě Evropskou unií. Překážky, které se kladou do cíle, jsou mnohdy umělé. Kdo měl možnost seznámit se s průběhem stress testů a výsledků i tím, co bylo aplikováno na českých jaderných elektrárnách, pochopí, že jaderné bezpečnosti byla, je – a v českých podmínkách speciálně – věnována velká pozornost.

Na druhé straně v denním tisku – dneska jsem to četl v "E15", v rezolucích atd. se neustále zdůrazňuje, že změně klimatu je to nejvíc, co nás v dané situaci ohrožuje.

Změna klimatu – přečtu jednu větu z návrhu rezoluce – patří k největším hrozbám, jimž naše společnost čelí. Ohrožuje lidská sídla i přirozené prostředí, ekonomickou stabilitu, dostupnost zdrojů nutných k rozvoji a ve výsledku i lidské životy.

Jak dokládají zjištění mezivládního panelu pro změnu klimatu, existují pádné důkazy, že se klima proměňuje, a to do značné míry působením člověka. Tento nebezpečný proces by se mohl stát nezastavitelným a nevratným, nevytvoří-li se společný koherentní a odhodlaný postup, jak snížit emise skleníkových plynů."

Pokud mám brát tato slova zcela vážně, mám jim věřit, tak nechápu postup EU, protože v takové situaci bych se snažil využít všech možných technologických zdrojů, abych omezil v Evropě emise skleníkových plynů. Jaderná energetika patří mezi bezemisní zdroje, a pokud by to nemělo být natrvalo, tak aspoň pro jisté období boje proti klimatickým změnám to může být velmi účinný a smysluplný prostředek.

Je obtížné z tohoto pohledu pochopit uzavření jaderných elektráren u našeho souseda v Německu a nahrazení výroby uhelnými, tedy emisními elektrárnami. Z toho důvodu také i přes masivní výstavbu větrníků a solárních panelů nepoklesly emise skleníkových plynů v Německu.

Považuji tedy tento postup EU, který má tento zdroj, to znamená jadernou energetiku, výrazným způsobem omezit v EU nebo dokonce znemožnit, za postup, který je proti základní myšlence boje se změnou klimatu, a potom to působí i tak, že upřímnost tohoto boje může být zpochybňována. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také vám děkuji, pane senátore. A nyní vystoupí pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážený pane předsedo vlády, vážený pane předsedající, dámy a pánové, jenom velmi stručně k tomuto materiálu dvě poznámky.

První. Z mých zkušeností bývalého hejtmana Vysočiny, a tím pádem i člověka, kdy na území Vysočiny je Jaderná elektrárna Dukovany, mám pocit, že tato směrnice se minimálně v některých částech vlamuje do otevřených dveří a věci, které už dávno fungují a jsou možná i lépe propracovány, potom navrhuje a přidává k nim další, které naopak, jak o tom mluvil například pan premiér, realizaci a hlídání bezpečnosti jaderných elektráren paradoxně zatěžují.

To je moje první poznámka.

A druhá. Protože jsem návrh směrnice konzultoval s předsedou sdružení Energetické Třebíčsko, s vaším bývalým kolegou Vítězslavem Jonášem, dovoluji si zde říci, že s názorem vlády a návrhem usnesení Energetické Třebíčsko souhlasí, což jsou obce Dukovany, Rouchovany a Třebíč, to znamená přesně ty, jichž se právě bezpečnost jaderné elektrárny nejvíce týká. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji vám, pane senátore, a ptám se, zda si přeje ještě někdo vystoupit v rozpravě? Není tomu tak, takže rozpravu uzavírám. A ptám se pana předsedy vlády, zda se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě? Ano, prosím, máte slovo.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Děkuji, pane předsedo. Jen velmi stručně. Chtěl bych poděkovat za rozpravu i za návrh usnesení. Postoj Senátu mi připadá velmi moudrý a odpovědný z pohledu českých zájmů. Děkuji za to.

Předseda Senátu Milan Štěch: Děkuji. A nyní se vyjádří pan zpravodaj. Prosím, máte slovo.

Senátor Josef Táborský: V rozpravě vystoupili dva senátoři. V obou těchto vystoupeních byly jednotlivé otázky ve své podstatě ještě podrobněji rozebrány, konkretizovány a obě tato vystoupení vlastně podporují doporučení, které bylo navrženo výborem pro záležitosti EU.

Vzhledem k tomu, že jiný návrh nebyl přednesen, žádal bych o hlasování o návrhu usnesení, který předložil výbor pro záležitosti EU. Děkuji.

Předseda Senátu Milan Štěch: Také děkuji a budeme hlasovat. Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan zpravodaj senátor Josef Táborský. Přítomno je 62 senátorek a senátorů, kvorum 32.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji vám.

Hlasování č. 8 registrováno 62, kvorum 32, pro návrh 53, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Děkuji předsedovi vlády i zpravodaji a projednání tohoto bodu končím.

Pan premiér ještě prosí o slovo, máte ho, pane předsedo vlády.

Předseda vlády ČR Jiří Rusnok: Děkuji vám velice, pane předsedo. Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, chci vám poděkovat za velice dobrou spolupráci v posledních sedmi měsících. Myslím, že díky vašemu pochopení a porozumění jsme převedli Českou republiku přes toto trochu složitě politické období velmi uspokojivě a v klidu. Děkuji vám, ať se vám daří. Na shledanou! (Potlesk.)

Předseda Senátu Milan Štěch: Pane premiére, i my vám děkujeme za spolupráci a pro další vaše počínání vám přejeme jen vše dobré.

Vystřídáme se v řízení schůze.

(Řízení schůze se ujímá místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.)

Další část schůze řídil místopředseda Senátu Zdeněk Škromach.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Kolegyně a kolegové, budeme pokračovat dalším bodem našeho programu, kterým je

4.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech (evropský senátní tisk č. K 085/09)

Materiály jste obdrželi jako senátní tisk č. K 085/09 a č. K 085/09/01. Požádal bych pana ministra školství, mládeže a tělovýchovy Dalibora Štyse, aby nás s těmito materiály seznámil. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys: Dobrý den. Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dovoluji, abych stručně uvedl evropský senátní tisk č. K 085/09 – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech.

Evropská komise ve sdělení oceňuje, že byl sice vytvořen evropský prostor vysokoškolského vzdělávání, ale zároveň upozorňuje, že k posílení evropských systémů vysokoškolského vzdělávání je třeba učinit některé další kroky.

Internacionalizace je Evropskou komisí vnímána především jako faktor, který může výrazně pomoci evropským vysokým školám zvýšit kvalitu poskytovaného vzdělání a jejich konkurenceschopnost v globálním kontextu. Zejména proto vyzývá členské státy, aby vypracovaly vlastní strategie internacionalizace vysokoškolského vzdělávání a aby vedly vysoké školy k implementaci jejich principů.

Politiky v této oblasti by se přitom měly soustředit především na následující tři priority – mezinárodní mobilita studentů a akademických pracovníků, internacionalizace curriculum a digitální učení, strategická spolupráce a posilování kapacit.

Evropská komise již tradičně podporuje některé z těchto aktivit prostřednictvím svých programů a iniciativ, jako jsou například program celoživotního učení, programy Marie Curie-Sklodowské, Evropský inovační a technologický institut, EIT, programy vědomostních aliancí, Knowledge Alliances, podpora spolupráce firem a univerzit atd. S jejich podporou se samozřejmě počítá i v novém programu Erasmus plus.

Jenom technickou poznámku navíc. Program Erasmus ve své sekci Erasmus Mundus doposud podporoval jak doktorské, tak magisterské studium. V současné době se doktorské studium dále bude podporovat pomocí sítí v rámci programu Marie Curie-Sklodowské, v programu Erasmus plus zůstanou sítě magisterských studií.

Česká republika sdělení komise přivítala a podpořila také na něj navazující závěry přijaté Radou pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport v roce 2013. Souhlasí se závěry komise zejména v tom, že internacionalizace vysokých škol se nesmí omezovat pouze na zvyšování objemu studentů a akademických pracovníků jakožto jednotlivců. Skutečné internacionalizace vysokého školství lze dosáhnout jen za předpokladu, že princip mezinárodní otevřenosti bude ve vysokoškolském prostředí systémově zakotven a na institucionální úrovni aktivně rozvíjen.

Tady bych zase chtěl poznamenat, že to ve vysokoškolském prostředí bývala samozřejmost a právě teprve teď, kdy se stále více zdůrazňuje národní rozměr vysokoškolského vzdělávání, se tato souvislost dost výrazně ztrácí.

Na vysokých školách v ČR jsou již aktivity v oblasti internacionalizace do určité míry etablovány, do budoucna je však třeba je především lépe provazovat. Doporučení vypracovat vlastní národní strategie internacionalizace vysokých škol je v plném souladu s dlouhodobými prioritami ČR v oblasti rozvoje vysokých škol a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy již práce na přípravě internacionalizace zahájilo.

Výbor pro záležitosti EU požádal dne 26. září 2013 výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice o stanovisko k tomuto tisku. Výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice přijal k tomuto tisku usnesení dne 29. října 2013 a následně výbor pro záležitosti EU projednal toto usnesení dne 11. prosince 2013 s tím, že se doporučuje projednání na schůzi Senátu.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy získalo prostřednictvím jednání obou výborů cennou zpětnou vazbu od senátorů, kterou využilo při formulování pozice ČR k závěrům Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport ke globálnímu rozměru evropského vzdělávání.

Na závěr bych chtěl ještě říci, že řada českých vysokých škol je poměrně dost internacionalizovaná, zejména jsou to školy, kde se vyučují medicínské disciplíny, tam studuje řada zahraničních studentů.

Internationalizace vysokoškolského vzdělávání v ČR je výrazně omezena tím, že jsme omezeni na české jazykové prostředí. U nás financujeme v zásadě pouze vzdělávací programy akreditované v češtině. Tam se studuje bez jakéhokoliv poplatku, zatímco vzdělávací programy akreditované v angličtině jsou plně placeny. A to velmi silně omezuje vůbec snad funkčnost vysokých škol. To je záležitost, které byste se měli věnovat jako zákonodárci v rámci nových zákonných podpor, ať už je to změna vysokoškolského zákona nebo různé podzákonné směrnice.

Tam, kde je ČR zapojena do nějakých mezinárodních sítí – vyzvedl bych např. programy Space Masters, to byl snad vůbec náš nejúspěšnější program, magisterské studium ve vzdělávání technologií pro kosmický výzkum, nebo třeba program Ochrana kulturního dědictví, takové sítě v rámci programu Erasmus Mundus byly velmi úspěšné a všechny vysoké školy, které se jich zúčastnily, toho velmi využily a rozvíjejí se na základě toho právě v rámci internacionalizace.

Také v rámci těchto sítí velmi často vyučují kolegové z Akademie věd, což není úplně běžné v programech vyučovaných v češtině.

Na závěr bych vás požádal, abyste schválili usnesení k tomuto tisku a podporovali i nadále všechny tisky, které se týkají internacionalizace vysokých škol, protože co jiného už nám zbývá. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval těmito tisky, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk č. K 085/09/02. Zpravodajem výboru byl pověřen pan senátor Miroslav Krejča, který ovšem je omluven, a tentokrát ho zastoupí pan senátor Jaroslav Doubrava, jehož požádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Doubrava: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení, kolegové, pane ministře, kolega Krejča svádí lýtý boj ve Štrasburku za naše zájmy, požádal mě, abych vám předložil jeho zpravodajskou zprávu, takže přistupuji k ní:

Sdělení informuje o významu propojení evropských vysokých škol se světem, vyzdvihuje pokrok v rámci budování evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a upozorňuje na oblasti, kam by se měla zaměřit pozornost členských států při řízení jejich vzdělávacích systémů. Politika internacionalizace vzdělávání má podle komise významné přínosy. V celém světě narůstá počet studentů vysokých škol, přičemž zásadní podíl na tomto nárůstu má Čína a Indie. Současný počet, cca sto milionů vysokoškolských studentů, se proto do roku 2030 patrně zdvojnásobí. Vzdělávání a jeho inkluzivní aspekty jsou přitom také jednou z priorit Strategie Evropa 2020 a zároveň jádrem úsilí vytvořit z Evropy inteligentní udržitelnou ekonomiku podporující začlenění.

Přestože dožádaný výbor pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice přijal usnesení, kterým tento dokument bere na vědomí, považuje zpravodaj za užitečné přijmout doporučení na úrovni výboru pro záležitosti EU.

Toto doporučení by jednak integrovalo předchozí usnesení Senátu v této a příbuzné problematice. Mělo by dále zdůraznit význam spolupráce mezi evropskými vysokými školami, přičemž samotná internacionalizace nemůže být pouhým cílem, ale musí být nástrojem, jak docílit lepších výsledků ve vzdělání a výzkumu.

Zároveň by bylo vhodné k tomuto doporučení připomenout princip subsidiarity, protože Komise má neustálou tendenci zasahovat svými návrhy do výlučných kompetencí členských států EU.

Nelze též opomenout, že náš národní vysokoškolský vzdělávací systém trpí chronicky celou řadou neduhů, ačkoliv se diskuse o problematice vysokého školství v ČR reguluje často na pouhé polemiky o tzv. školném. Musíme si přiznat, že tu máme například značně přebujelou soustavu vysokých škol, kde se k 26 veřejným a dvěma státním vysokým školám řadí ještě několik desítek škol soukromých, což do určité míry devaluje tento segment vzdělávání.

Platný vysokoškolský zákon na začátku 90. let v řadě ustanovení nereflektuje na změnu společenských podmínek a potřeb. Dále se potýkáme s nedostatkem technických oborů a s přebytkem oborů humanitních, ekonomických, právních apod. Ne zcela systémové akreditační řízení je důsledkem toho, že tu máme diametrálně odlišnou náročnost některých studijních oborů a oborů na téže úrovni vysokoškolského vzdělávání, což odrazuje některé uchazeče od náročnějších oborů, právě třeba technických. I činnost akreditační komise vlády ČR by tedy stála za přehodnocení vedoucí k objektivizaci její činnosti. To vše je ale nezbytné řešit na národní úrovni, s projednávaným dokumentem to souvisí pouze nepřímo.

Navržené doporučení je plně kompatibilní s dříve přijatými usneseními Senátu k této problematice.

Tolik zpravodajská zpráva.

A nyní mi dovoluji, abych vám předložil návrh usnesení výboru pro záležitosti EU. Je to 203. usnesení z 22. schůze konané 11. prosince 2013 ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech, senátní tisk č. K 085/09:

Po úvodní informaci Michaely Ledňové, vrchní ředitelky sekce koordinace politik a mezinárodních záležitostí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s přihlédnutím k usnesení výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, zpravodajské zprávě senátora Miroslava Krejčí a po rozpravě výbor za prvé - přijímá sdělení usnesení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech doporučení, které je přílohou tohoto usnesení. Za druhé - doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby se ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a výboru regionů Evropské vysokoškolské vzdělávání v globálních souvislostech vyjádřil ve smyslu doporučení přijatého výborem. Za třetí - zpravodajem pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR určuje senátora Miroslava Krejčí a za čtvrté - pověřuje předsedu výboru Senátu Miroslava Krejčí, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Dovolíte-li, pak jenom upozorním na to, že ono doporučení je součástí usnesení, které máte na svých pracovních stolech a já bych ho tedy nepředčítal. Tolik moje zpravodajská zpráva.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Tento tisk projednal také výbor pro

vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Zpravodajem výboru je pan senátor Marcel Chládek. Ptám se, zda si přeje vyjádřit, ale předpokládám, že už míří na hrad. Takže se nechce vyjádřit. Děkuji. Otevírám rozpravu k tomuto bodu programu, do které se hlásí pan senátor Miloš Janeček. Takže prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miloš Janeček: Vážený pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové. Jenom pár poznámek. Samozřejmě v globále diskuse o našem školství a vysokém školství zvláště je tak, jak zde zaznělo, přijatelná. Já mám pouze několik bodů. Dům se staví od základů. V naší zemi není zatím ještě – aspoň podle mého názoru a nakonec i podle toho, co zde prohlašuje po několik hodin ministr školství nový – vyřešena ještě ani problematika vzdělání a pobytu dětí ve školách. Na to navazuje základní školství, které nemá aspoň rozumné jednotné osnovy, takže dítě, které bude chtít přestoupit z Chebu do Brna ve třetí třídě, bude mít velké problémy s tím se do toho kolektivu odborně zařadit.

Vysoké školství samo o sobě je také velmi roztříštěné. Také zde zazněly soukromé školy – ryze soukromé školy a jsou zde školy státní nebo veřejné. Soukromé školy ve vyspělých světových zemích jsou většinou školy na vysoké úrovni, jsou to školy prestižní, zatímco u nás se bohužel často z těchto škol stávají sběrné tábory pro lidi, kteří si to umí, nebo mohou si to zaplatit a prostě projdou a získají titul bakaláře, magistra nebo inženýra nebo něčeho podobného, ale jejich uplatnění na trhu práce je velmi malé, a to je ta skupina – podle mého názoru – vysokoškoláků, kteří vylezou z vysoké školy a nemají zaměstnání. A potom jsou zde prestižní školy u nás jako Karlova univerzita, Masarykova univerzita a další, abych se někoho nedotkl nebo neopomenul a z nich zase vycházejí různí absolventi různých směrů. Já mohu posuzovat pouze lékařskou fakultu. A když vezmu úroveň absolventů lékařských fakult, pak je nepochybně velmi vysoká, což svědčí o stále se zvyšujícím se počtu odchodu lékařů do zahraničí. Kdyby na těch školách byla ještě větší vzdělanost jazyková a ti studenti by využívali možností těch, které moje generace neměla, a to že mohou mnohem víc jezdit do zahraničí a jazyk se učit aktivně, tak si myslím, že počet odchodů těch lékařů z naší země by byl a bude dále se zvyšovat, pokud jim neupravíme podmínky tak, aby pro ně mělo smysl tady zůstat. Toto jsou věci, které je potřeba s Evropou integrovat.

Jestliže se náš student rozhodne, že třeba po třetím ročníku pojede na rok studovat na Nový Zéland, do Anglie – nebo zůstaňme v Evropě, to jsem neuvedl správně – půjde třeba do Rakouska do Vídně, tak není schopen tam studovat, protože jejich systém je diametrálně odlišný od našeho a když se vrátí, tak buď udělá zkoušku zase u nás, nebo si bude muset prostě ročník zopakovat. Já jsem to zažil na vlastním reparátu ještě za minulého režimu, kdy jsem rok studoval v bývalé NDR a z němčiny, kterou jsem se tam naučil za rok, jsem žil celý svůj odborný a řekněme i osobní život. Chtěl jsem tím říci to, že úkolů je mnohem více a jsou konkrétní. Takové globální řeči o tom, co by jak by a jak se budeme integrovat, to je sice hezké.

A poslední poznámka ke studiu zahraničních studentů. Je tady bývalý děkan lékařské fakulty profesor Žaloudík, který zná dokonale čísla na rozdíl ode mne, ale všichni víme, že počet studentů je omezen kapacitou, kterou ta která fakulta může přijmout a bohužel i tím, k čemu se vracím, určitým nezájmem a neochotou učitelů učit v angličtině studenty, protože jsou za to mizerně honorováni a nejsou tím pádem motivováni, proč by měli učit cizí studenty v angličtině, když mohou učit domácí v češtině. A i těch je moc a učitelů je málo. A samozřejmě potom to je celkový výstup. Přínos pro fakulty je to obrovský,

finance, které studenti platí, jsou velké a jsou pochopitelně pro fakultu – mluvím stále o lékařské fakultě – přínosem. Jak je to na ostatních – na technice, já nevím, na muzikologii a podobně – nevím, to se neodvážuji ani nějakým způsobem posuzovat. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do rozpravy přihlásil pan senátor Miroslav Škaloud. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Miroslav Škaloud: Vážené paní senátorky, senátoři. Tento materiál je ještě lepší v tom smyslu obecnosti a neurčitosti, jako ten, o kterém jsem hovořil. Podstata tohoto materiálu je prostě jakási fascinace slova, internacionalizace ve vzdělání, což je prakticky propojení vysokých škol. Apeluje se na to, aby se zvýšila frekvence například hostování profesorů nebo výměna studentů, popřípadě uznávání kompetencí získaných v zahraničí, ale není tam nic konkrétního! Samé fráze, prakticky co věta, to fráze – využít mezinárodních zkušeností, zdůrazňuje se to či ono, všechno, co už tady bylo řečeno v tomto materiálu, v tomto sdělení, už bylo řečeno mnohokrát v předchozích. Nejsou tam žádné nové náměty!

Já se domnívám, že zapojení do mezinárodní sítě škol České republiky nebo v České republice provádíme do té míry, do jaké na to máme, ať už finančně nebo jazykově. Všechny výhody si uvědomujeme; a nedomnívám se, že by nějaký apel nebo proklamace ze strany komise tuto situaci mohla změnit.

Usnesení je dobré, to podporuji samozřejmě, protože na jakýkoliv takto obecný materiál se dá improvizovat na řadu dalších podobných témat donekonečna. Toto je jedna z možných improvizací na usnesení.

Takže znovu – toto usnesení je dobré, ale materiál je příliš obecný a prakticky není k ničemu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Jako další se do rozpravy hlásí paní senátorka Eva Syková. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Eva Syková: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, mně to nedá, musím se k tomu také vyjádřit. Myslím si, že to, co tady dnes máme schválit, je integrace v Evropě. Je to samozřejmě velice důležité, už tady bylo řečeno – jazykové bariéry, přecházení na vysoké školy v rámci Evropy – to je vše nesmírně důležité, naučení se jazyka atd. Čili já si myslím, že to je určitě nic proti ničemu, ale chtěla bych upozornit ještě, že s tím souvisí integrace vysokých škol s integrací vědy. Integrace vědy je něco, na čem nám velmi záleží, protože potřebujeme získat co nejvíce podpory z EU pro projekty, zapojit se do nich, a to, že bude zapojeno vysokoškolské vzdělání do EU, nám pomůže i potom zapojit naše týmy do evropských vědeckých projektů.

Další věc je, že nejsme schopni, a to si myslím, že je úkol příští vlády, abychom upravili postgraduální vzdělávání. Postgraduální vzdělávání je něco nesmírně důležitého, ať už co se týče atestací v medicíně, ale hlavně také ve vědě, kdy my nejsme schopni ani na úrovni České republiky mít stejné požadavky na všechny studenty. Na jedné univerzitě nemusí mít žádné publikace, na jiné musí mít tři atd. To jsou věci, které by se už dávno měly řešit. Navíc je tady jakási dohoda, samozřejmě evropská už dávno platná, která navrhuje, aby tyto principy byly stejné v celé Evropě. Takže já si myslím, že to,

že na to EU tlačí a že si tady chce nějakou integraci udělat, je v našem zájmu, protože se zvýší jak úroveň našeho vysokého školství, tak úroveň i naší vědy.

Takže to chce komplexní řešení, jak už tady bylo řečeno, to samozřejmě tady v dokumentu není. Chce to, abychom se věnovali zákonu o vysokých školách a zákonu č. 130/2002 Sb., který je potřeba upravit, abychom se podívali na soukromé vysoké školy, které nám tady produkují absolventy, kteří nejsou dostatečně vzdělaní, abychom odstranili korupci na vysokých školách, jak jsme viděli na plzeňských právech a něco podobného. To jsou všechno důležité věci. My musíme mít pořádné akreditační komise, které se nebudou bát, a vysoké školy skutečně podstoupí akreditace. O tom by se tady dalo ještě mluvit dlouho, ale myslím si, že to není podstatou tohoto dokumentu. Podstatou je integrace a ta nám v tom jistě pomůže. Já si myslím, že tady ještě několikrát budeme řešit vysoké školy. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Do rozpravy se hlásí pan senátor Hassan Mezian. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Hassan Mezian: Děkuji za slovo, pane předsedající, paní kolegyně, páni kolegové. Já moc dlouho mluvit nebudu. Samozřejmě s integrací souhlasím, já s tím souhlasit budu. Chtěl bych jenom sdělit, že je to různé, my mícháme všechno dohromady. Dáváme všechno do jedné koncepce, do něčeho, co si zaslouží skutečně širokou diskusi. Navíc – my nevěříme budoucí generaci. Prosím vás, budoucí generace, ti naši mladí umějí řeči mnohem lépe než my. Umějí komunikovat se světem mnohem lépe než my. Samozřejmě, že vědecké publikace, které jsou publikovány v různých řečech, jsou rozhodně mnohem více než vědecké práce, které jsou právě vydávány v češtině, takže ani normální student, který chodí na fakultu, se neobejde bez toho, aby si přečetl nějakou publikaci třeba v angličtině nebo v jiných řečech. Sám mám osobní zkušenosti – já jsem se učil češtinu ve svých dvaceti letech a za určitý čas jsem vyhrál konkurz na primariát. Moje dcera studovala v angličtině a dostala hned po studiu plat 100 tisíc korun. Čili já bych věřil mladým a věřil budoucí generaci, která bude skutečně v řečech mnohem lepší než my a bude se skutečně spoléhat ve svém vzdělání i na jiné řeči, než jenom na češtinu. Vzpomeňte si – ti nejlepší z nás – nejlepší vědci, nejlepší profesori nechtou všechny publikace jen v češtině. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do rozpravy se už nikdo nehlásí, rozpravu uzavírám. Ptám se pana ministra, zda si přeje vystoupit. Přeje si vystoupit, takže prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys: Dobrý den. Já nevystupuji proto, že bych si chtěl na poslední chvíli zvládnout, ale abych zareagoval na některé podněty, které tady zazněly v diskusi. Já bych k tomu, co říká paní senátorka Syková, chtěl říci, že především se musíme zabývat vysokoškolským zákonem. Zákon 130 přežijeme. Koneckonců - Evropská směrnice nová po výzkumu a vývoji nás sama donutí, abychom do toho zákona sáhli. Ale zákon 119/1996, to je bolavá – řekněme snad ani ne noha – to je celé tělo našeho vysokoškolského vzdělávání. Tam už od samého počátku, teď samozřejmě proběhla celá velká diskuse o profesorech. My jsme úplně mimo už jenom ve struktuře vysokoškolských profesorských titulů. Prosím vás, komu my

říkáme docent, je normálně ve světě essouchii profesora. Docent je každý člověk, který má právo přednášet na vysoké škole.

Vysokoškolské prostředí obhazuje zákon, který vznikl mezi lety 1950 a 1956 za panování ministrů Nejedlého, Štolla a Kahudy. Já doufám, že se to podaří změnit. Pevně v to doufám. Abychom vůbec byli kompatibilní, já nevím, ale zaznamenali jste možná aféru teď v Německu, kde kdo si používá doktorský titul z Univerzity Karlovy, který nemá vůbec obdoby, protože my máme pořád všechny "rendry", já jsem také "rendr", "phdry" a podobně. Prosím vás, zrušte to, jestli budete moci.

Další věc, ke které bych chtěl něco říct, je výuka zahraničních studentů. Nemůžu úplně říct, že by se tomu kdekdo vyhýbal, naopak na lékařských fakultách, lékaři, především mladí asistenti to obrovsky využívají právě k tomu, aby získali jazykovou zběhlost a v tom se medicínské fakulty, musím říct, odlišují téměř od všech ostatních fakult, protože na fakultách našich nejvýznamnějších technik pořád najdeme profesory, kteří nejsou schopni dát svoje kurzy v angličtině. Nejsou schopni, nemají jazykové znalosti. A tam bych chtěl říci k vám, bohužel musím konstatovat, že nemáte pravdu. Jazykové znalosti na našich základních středních školách jsou úžasně, zejména se to týká toho, že učitelé nejsou schopni svůj předmět nejen vyučovat v jazycích, ale ani ho vnímat. A tím jsou odříznuti od celé světové vědecké komunity.

Dnes máme na internetu obrovské množství různých studijních materiálů, různých podpůrných prostředků. Ale ti učitelé nejsou schopni je využívat, protože jim vůbec nerozumějí. Takže prosím vás, nekojme se jakousi blahou nadějí, že naše mládež umí dobře jazyky. Testy a ostatně všechny mezinárodní zkoušky to jasně ukazují. My máme největší rozpětí. Máme sice průměr možná relativně dobrý, ale máme největší rozpětí mezi těmi, kteří jsou vynikající a těmi, kteří jsou úplně jaksi neschopní jak jazykově, tak i v jiných oborech. Bohužel je to tak. My máme obrovské rozpětí přes všechnu snahu a přesto, že si stále hrajeme na sociální stát, my máme obrovské a možná v Evropě největší rozpětí mezi špičkami a těmi, kteří vůbec nestíhají. A bohužel to vede k degeneraci celého prostředí odzdola až nahoru od základních škol až po školy vysoké.

Musíme s tím něco udělat. Bohužel jsem neměl příležitost, protože nebyl parlament, neměl jsem příležitost do toho nějakým způsobem zasáhnout. Vysokoškolský zákon je připraven, musíme hledat podstatné svorníky, které propojují nekvalitu, které ji jakoby stimulují. Já, abych tak řekl, na základním, středním školství vidím jako základní svorník přímý vztah mezi zřizovatelem, ať už je to kraj nebo obec a ředitelem školy, čímž dochází k tomu, že ředitel se stává přímým podřízeným starosty, byť mnohdy ani vzděláním to neodpovídá. Potom samozřejmě starosta je především odpovědný svým voličům a existuje celá řada výzkumů, které ukazují, že rodiče jsou nejvíce spokojeni se školou, která je mírně podprůměrná. Protože pak mají doma klid.

A pokud pan starosta hodlá uspokojit své voliče, nic jinému mu nezbyvá, nežli podporovat mírně podprůměrnou školu.

Aby jí měl mírně podprůměrnou. Samozřejmě, jak se školy stávají všechny mírně podprůměrné, tak průměr klesá a výsledek je ten, že skutečně v některých školách se neučí. Mám s tím osobní zkušenost.

Pokud se týče vysokých škol, považuji za svorník problému, a jednal jsem o tom, jak s lidmi z akreditační komise, tak s lidmi z vysokých škol. Svorník toho problému je složení, struktura a tvorba akademických senátů a samosprávy vysokoškolské. Není myslitelné a nikde na světě to tak není, aby v některých senátech nezasedal žádný profesor. Protože prostě způsob volby do senátů tyto systémy vyvolává. Pokud profesori nemají v Senátu žádnou kurii, nemohou nikdy

– jejich hlas nemůže být nikde slyšen, protože jich vždycky zákonitě, protože jsou nejlepší, musí být menšina. Tudíž to jel to, co jsem navrhl, poslal jsem to České konferenci lektorů jako návrh na řešení toho úplně nejjednoduššího, co se domnívám, že je problémem současného vysokého školství. Dokud ti, kteří ve školách mají primárně zajišťovat jejich kvalitu, nebudou mít také právo primárně rozhodovat o jejich chodu, nikdy ničeho nedosáhneme, byť budeme mít sebelepší vysokoškolský zákon, který bude mluvit o problémech různého typu, různé struktury, apod., pokud budeme mít tři akreditační komise, nebo čtyři – v současné době navrhujeme dvě – je to úplně jedno. Dokud vysoké školy nebudou schopny tak jako všude ve světě samy sobě kontrolovat kvalitu, nikdo ji neukontroluje. Pokud máme 6700 studijních programů akreditovaných, nikdo mě nepřesvědčí, že 21 členů akreditační komise ze zákona je schopno toto vyřídit. To je všechno, děkuji vám.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Ptám se pana zpravodaje, zda si přeje vystoupit. Takže prosím, pane zpravodaji, máte slovo.

Senátor Jaroslav Doubrava: Jen krátké shrnutí, pokud se trefím – krátké shrnutí diskuse. V diskusi vystoupili čtyři senátoři nebo senátorka a senátorka paní Syková. Nebudu rozebírat jednotlivá vystoupení. Myslím, že jako červená niť těmi vystoupeními se táhne názor na nutnost integrace vzdělávání systému s EU. Kolega Škaloud pouze poukazyval na to, že předložený materiál je nekonkrétní a příliš obecný, ale žádné náměty nepředložil. Kolega Mezzian hovořil o nutnosti zajištění studií v cizím jazyce, že bez znalosti cizího jazyka se naši studenti neobejdou. Já s ním souhlasím. Možná moje poznámka jenom k tomu, že nejlépe se cizímu jazyku naučí člověk, pokud v tom prostředí žije a má možnost nějaký čas komunikovat a vstřebávat ten jazyk, možná by stálo za to i před studiem umožnit takovou stáž, ale to už je o něčem jiném.

Shrnu-li, pak byl předložen jenom jeden návrh, a to je schválit návrh usnesení tak, jak byl předložen výborem pro záležitosti EU. A vás žádám o podporu tohoto usnesení.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Dobře, pane senátore. Děkuji. Můžeme přistoupit k hlasování. Nyní budeme hlasovat o návrhu tak, jak ho přednesl pan senátor Jaroslav Doubrava. V sále je v tuto chvíli přítomno 61 senátorek a senátorů, potřebné kvorum je 31. Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji. Hlasování skončilo.

Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 9** se z 61 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 47, proti nebyl nikdo.

Návrh byl přijat. Děkuji. Děkuji i panu ministrovi, panu zpravodaji a končím projednávání tohoto bodu.

Přistoupíme k dalšímu bodu programu.

Dalším bodem programu je

5.

Návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku (evropský senátní tisk č. N 092/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisk č. N 092/09 a N 092/09/01. Takže požádal bych pana ministra školství, mládeže a tělovýchovy Dalibora Štysa, aby nás seznámil s tímto materiálem. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys: Ještě jednou dobré dopoledne dámy a pánové. Dovolte mi, abych vás krátce seznámil s projektem International Thermonuclear Experimental Reactor - ITER. Projekt ITER spočívá ve vybudování a provozování experimentálního termonukleárního reaktoru pro jadernou syntézu včetně na něj napojeného výzkumného střediska s cílem přispět k zabezpečení dlouhodobého dostatku energetických zdrojů při současném uplatňování šetrných postupů a technologií.

V roce 2007 vstoupila v platnost Dohoda o založení mezinárodní organizace energie z jaderné syntézy ITER pro společnou realizaci projektu ITER mezi Evropským společenstvím pro atomovou energii EURATOM USA, Čínskou lidovou republikou, Korejskou republikou, Indií, Japonskem a Ruskem. Na výstavbu projektu ITER poskytuje EURATOM příspěvek ve výši 45 % nákladů, a to prostřednictvím společného podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy. Joint Undertaking for ITER and Development of Fusion Energy F4E. Zbýlých 55 % nákladů hradí členské státy projektu ITER. Prostředky nezbytné pro realizaci projektu ITER byly stanoveny Evropskou unií v březnu roku 2010 na 7,2 miliardy euro a v červenci 2010 na 6,6 miliardy euro. Pro stávající víceletý rámec 2014 až 2020 poté na 2,707 miliardy euro v cenách roku 2011.

V období 7. rámcového programu, což je do konce loňského roku, pro výzkum technický rozvoj a demonstrace byl příspěvek EU na realizaci projektu ITER poskytován v programu pro výzkum a odbornou přípravu Společenství přijatého podle článku 7 Smlouvy o EURATOM. Vzhledem k pravomocím společného podniku F4E byly však shledány důvody ke změně způsobu financování a nově bylo navrženo úhrady příspěvků opírat o článek 47 Smlouvy o EURATOM, který umožní zajistit převod prostředků EU do společného podniku F4E v rámci evropského příspěvku na projekt ITER bez nutnosti splnit nároky na výzkumné programy. Přijetím navrhované změny bude financování odpovídat víceletému finančnímu rámci EU na příštích 7 let.

Česká republika považuje synchronizaci financování příspěvků EU do společného podniku F4E v souladu s víceletým finančním rámcem za přínos a vyslovuje s návrhem souhlas. Realizace projektu ITER a kvalitní zapojení České republiky do programu fúzního výzkumu v rámcovém programu HORIZON 2020 bude mít pozitivní dopady jak na rozvoj znalostí ve výzkumné komunitě České republiky, tak na zapojení výzkumných organizací a podniků České republiky do veřejných zakázek vyhlašovaných společným podnikem F4E. V konečném důsledku pak povede k posílení konkurenceschopnosti České republiky v energetickém výzkumu a energetice obecně. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Výborem, který projednal tento senátní tisk, je VEU. Ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk č. N 92/09/02. Zpravodajem výboru byl pověřen pan

senátor Miroslav Krejča, který je omluven, a opět ho zastoupí pan senátor Jaroslav Doubrava. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Doubrava: Vážené kolegyně a kolegové, teď budu mluvit o něčem, v tom se vyznám asi jako valná většina z nás. Zpravodajskou zprávu, připravenou kolegou Krejčou, vám přednesu, tak jak mi byla poskytnuta.

Jak už tady řekl pan ministr, rozhodnutí zřizuje výzkumný program, v jehož rámci se již dříve zkoumalo využití energie z jaderné syntézy v rámci programu ITER. Od roku 2007 vzniká ve Francii největší světový tokamak, to je fúzní reaktor. Na projektu vedle EU spolupracují i další partneři, podíl EU na financování je 45 %. Návrh rozhodnutí omezuje rozpočet programu na 2,7 miliard EUR pro období 2014-2020 (z původně očekávaných 6,6 miliard EUR). Analogicky s programem Copernicus/GMES se také zakotvuje vyvedení programu ITER mimo rámcové programy pro vědu a výzkum a zřízení samostatného výzkumného podniku Fusion for Energy. Návrh je v souladu se strategií Evropa 2020 a vychází také z aktuálního znění balíčku Horizont 2020, který bude řídit vědu a výzkum v EU v příštím víceletém finančním rámci.

Termojaderná fúze je proces, při němž se slučují jádra lehkých prvků s atomovým číslem nižším než 26, tj. lehčí než železo, za vzniku alfa částic, neutronů a uvolnění energie. Čistý energetický zisk termojaderné fúze je několikanásobně vyšší v případě reakce štěpené, tj. tradiční jaderní elektrárna, chemické, to jsou fosilní elektrárny, nebo mechanicko-energetické, to jsou větrné a vodní elektrárny.

Tokamak, tj. zkratka z ruštiny, toroidní komora v magnetických cívkách, je zatím nejslibnější konfigurace zařízení pro ovládání jaderné fúze. Tokamak je zjednodušeně velká cívka, která pomocí toroidálního a kolodiálního magnetického pole odděluje plazma o teplotě zhruba 150 milionů kelvinů od povrchu komory.

Plazma v tokamacích je ohříváno velmi základními způsoby, tedy proudovým ohřevem, mikrovlnami a svazky neutrálních částic. Supravodivé materiály, ze kterých je vnitřek nádoby vyroben, také brání prudkému ozařování neutrony, které vznikají při výše uvedené reakci. Zatím nejpokročilejším světovým tokamakem je ITER.

Jednou ze společností technologických iniciativ EU, tj. např. tisk K 086/09 v rámci Evropského společenství pro atomovou energii, tj. fúze pro energetiku, odpovídá za evropský podíl financování a realizace projektu ITER.

Projekt ITER byl formálně zahájen v roce 2007 a jedná se o druhý největší mezinárodní výzkumný projekt historie po mezinárodní vesmírné stanici ISS. Na projektu ITER spolupracuje Evropská unie prostřednictvím Euratom s USA, Indií, Japonskem, Čínou, Jižní Koreou a Ruskem.

Vláda s navrhovanými změnami financování programu ITER souhlasí. Roční příspěvek ČR do projektu činil pro rok 2013 cca 750 tisíc Kč, a tato výše se po přijetí návrhu nemění. Koordinaci výstupu do ITER zajišťuje Asociace Euratom IPCR, jejímiž členy jsou nejvýznamnější české veřejné i soukromé společnosti v oblasti výzkumu jaderných procesů. Účast českých subjektů na ITER probíhá i formou účasti na veřejných zakázkách, vyhlášených F4E. Tyto zakázky mají většinou charakter zakázek pro vývoj technologií s ohledem na náročnější realizace projektu ITER. O zakázkách informuje pravidelně ministerstvo školství, veškeré aktivity jsou přitom koordinovány se zástupci ministra školství, ministra průmyslu a obchodu a agenturou CzechTrade.

Navržené doporučení podporuje pokračování tohoto programu, oceňuje jeho význam pro další vývoj vědy a lidského poznání. Pozitivně hodnotí to, že bylo financování programu začleněno do rozpočtu EU, i když výše těchto

prostředků se nejeví jako dostatečná. Zdůrazňuje, že se jedná o bezuhlíkovou technologii a odklon od současných štěpných reakcí a štěpných technologií učiní svět bezpečnější.

Doporučení je současně plně koexistentní s již dříve přijatými usneseními Senátu, je v souladu se strategií Evropa 2020, a výzkumným rámcem Horizont 2020. Vyjadřuje plnou podporu zapojení českých výzkumníků a firem do tohoto projektu. Východiskem pro doporučení VEU je stanovisko neboli usnesení podvýboru pro energetiku a usnesení VHZD.

Tolik zpravodajská zpráva, a nyní mi dovoluji, abych vám předložil návrh usnesení VEU a požádal vás o vyslovení souhlasu s ním.

Je to 216 usnesení z 23. schůze, konané dne 15. ledna 2014

k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku, senátní tisk č. N 092/09.

Po úvodní informaci Tomáše Hrudy, náměstka ministra školství, mládeže a tělovýchovy, s přihlédnutím ke stanovisku výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, zpravodajské zprávě senátora Miroslava Krejčí a po rozpravě výbor

I. přijímá k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku doporučení, které je přílohou tohoto usnesení;

II. doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby se k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku, vyjádřil ve smyslu doporučení přijatého výborem;

III. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu PČR senátora Miroslava Krejčů;

IV. pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Krejčů, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Ono doporučení je opět součástí návrhu usnesení. Nebudu ho číst, určitě jste se s ním seznámili, a já vás v tuto chvíli jenom žádám o podporu tohoto návrhu usnesení. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Tento tisk také projednal VHZD. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Bis. Ptám se ho, zda si přeje vystoupit. Ano, přeje si vystoupit. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Bis: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, jenom přečtu 166. usnesení VHZD z 22. schůze, konané 18. prosince 2013, k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku.

Na základě informace předsedy Podvýboru pro energetiku senátora Jiřího Bise a po rozpravě výbor

I. vyjadřuje souhlas s 21. usnesením Podvýboru pro energetiku ze dne 17. prosince 2013 k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí 2007/198/Euratom o založení společného evropského podniku pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy a o udělení výhod tomuto podniku;

II. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Jiřího Bise;

III. pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu, aby předložil toto usnesení předsedovi Výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu.

Naše stanovisko je stejné, jako je stanovisko evropského výboru, a vytvářeli jsme ho společně. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore, a otevírám rozpravu k tomuto bodu, do které se hlásí pan senátor Jiří Čunek. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Čunek: Pane předsedající, kolegyně, kolegové, mám na pana ministra jedinou otázku, při všech těchto programech, která vláda doporučuje a schvaluje, kde jde o dost velké prostředky, které z ČR poplynou, tak vždy vláda zároveň jedná či ví o tom, kolik lidí z ČR se bude tímto programem nebo na tomto programu podílet, aby prostředky, které vynaložíme, zároveň nám se vrátily minimálně ve znalostní dovednosti našich lidí, která je zároveň tam využitelná, takže to je jediná otázka, zda jste o tom jednali a zda víte odpověď. Díky.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji. Do rozpravy se už nikdo nehlásí, takže rozpravu uzavírám a pan ministr samozřejmě bude chtít vystoupit, má k tomu právo. Prosím, pane ministře.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys: Nevím, jestli samozřejmě budu chtít vystoupit, protože jsem původně vystupovat nechtěl. Ale když se pan senátor Čunek ptá, tak musím odpovědět. Členský příspěvek České republiky je 28 900 euro, ale kromě toho ČR ještě v návaznosti na ten projekt, a teď nemám čísla u sebe, to se omlouvám, má tzv. velkou infrastrukturu, financovanou z rozpočtu ČR, z tzv. horké komory, což je přídatné zařízení, které řeší některé jednotlivé fyzikální problémy, které navazují na to, že ten reaktor je tam postaven a že funguje.

Ono je třeba k celé termojaderné fúzi říct, že to je jedna z technologií, od které si lidstvo mnohé slibuje od doby, co vybuchla vodíková bomba. Ale od té doby se to nikdo nenaučil pořádně řídit. Investovalo se do toho obrovské množství prostředků. Na základě toho vznikla celá řada technologií, byly tady zmíněny vysokoteplotní supravodiče a podobné věci. To všechno je motivováno snahou, udržet plazmu v cívce, aby se vytvořilo dostatečně silné magnetické pole. Ale málokdy ten reaktor naskočí tak, aby produkoval energii a spíše ji nespotřebovával. Je to spíše zařízení základního výzkumu, byť se to tváří jako zařízení energetické, a v tom není třeba nic hledat. To je tak v celém světě, snaží se o to v širém světě, protože všichni si slibují, že to bude termojaderná fúze, čistá energie. Funguje to, fyzikálně to existuje, ale jako vodíková bomba.

Česká republika se účastní prostřednictvím asociace Euratom IPPCR, jejímž cílem je integrovat Českou republiku do evropského výzkumu. Koordinátorem je ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského, dále jsou tam Ústav jaderné fyziky, Ústav fyziky a materiálu Akademie věd, Matematicko-fyzikální fakulta, především Fakulta jaderná fyzikálně-inženýrská ČVUT, Centrum výzkumu Řež, Ústav aplikované mechaniky s.r.o.

Co je velmi důležité a myslím si, že to především odpovídá na vaši otázku. Za účelem účasti ČR na veřejných zakázkách, které ITER vypisuje, bylo ustaveno zařízení Czech Industry for ITER, které dneska má 60 členů. Musím říct, že kdykoli jsem se vyskytl v těchto jaderných zařízeních, byl jsem např. v Dubně v Rusku, a tam všude české firmy působí, mnohdy až exkluzivně, protože ty

firmy vůbec nepůsobí na českém trhu a dodávají jenom tam, takže to jsou obrovská množství zejména třeba vakuová technika, detekční zařízení, mikroskopy, to všechno umíme a tam všude se ty české firmy účastní.

Není to jenom přínos, konkrétně třeba v Dubně jsme v plusu, tzn., více než ČR posílá jako příspěvek do společného zařízení, tak tam české firmy čerpají. Statistiku, pokud se týká ITER, nemám. Je třeba si říct, že otevřenost francouzského trhu vůči českým firmám je výrazně nižší, než otevřenost trhu ruského, takže nejsem si vědom toho, že bychom tam nějak úplně vítězili, ale každopádně nejsme diskriminováni, a to zajišťuje právě sdružení Czech Industry for ITER.

Tolik asi pro to. Co bych ještě k tomu chtěl říct, že, že my máme v těchto typech zařízení velmi velkou tradici, koneckonců jedna z velkých infrastruktur a jediná z velkých infrastruktur aplikovaného výzkumu, stavěných z minulého období strukturálních fondů, je infrastruktura Sustainable Energy, SUSEN v Řeži, která je také jedna z mála, která nemá žádné realizační potíže. Staví se dokonce s náskokem proti plánu, a v tom je vidět zase, že je schopna na výzvy v této oblasti, to se týká jaderného výzkumu, jaderné fúze apod., velmi dobře reagovat, lépe než v mnoha jiných případech.

Obecně se domnívám, že ITER je dobrá věc, protože na to jsme schopni zareagovat, zatímco v mnoha jiných případech bych o těch věcech měl pochybnosti.

Úplně na závěr, Ministerstvo školství pod mým vedením připravilo novou formu mezinárodního hodnocení těchto velkých infrastrukturních projektů a účasti ČR v nich, která má být spuštěna podle zákona, protože nám začíná nové období financování těchto infrastruktur od roku 2015, čili hodnocení bude probíhat v letošním roce, pokud bůh dá a následující pan ministr po mně tento úkol převezme. Děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře, a požádal bych pana zpravodaje, aby nás seznámil, o čem budeme hlasovat.

Senátor Jaroslav Doubrava: V diskusi vystoupil jeden náš kolega, předpokládám, že s odpovědí pana ministra je spokojen. Děkuji. Pak bych jenom připomněl, že jsou dvě usnesení, jednak VHZD, které přednesl kolega Bis, a hlavně usnesení VEU. Oba tyto návrhy doporučují schválit předložené usnesení, a já vám za to děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore a zpravodaji, a můžeme tudíž přistoupit k hlasování. Nyní budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan senátor Jaroslav Doubrava.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Hlasování skončilo a já mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 10** se z 63 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 32 pro vyslovilo 50, proti nebyl nikdo, návrh byl přijat.

Tím jsme skončili projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi, panu zpravodaji.

Vidím, že pan ministr chce vystoupit. Prosím, pane ministře.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Dalibor Štys: Já bych se s vámi chtěl rozloučit. Moc mě těšilo, že jsem do Senátu mohl zavítat. Kdybyste

potřebovali jakoukoli expertní radu ode mě, jsem vám k dispozici, a pokud se nepotkáme někde jinde, tak vám přeji mnoho štěstí. (Potlesk, klepání do lavic.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkujeme, pane ministře. A nyní přistoupíme k dalšímu bodu našeho programu, a tím je bod

6.
Senátní tisky č. N 093/09 a J 094/09 -
Jednotný trh elektronických komunikací
(evropský senátní tisk č. N 093/09, č. J 094/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisk č. N 093/09, N 093/09/01 a J 094/09 a J 094/09/01. Požádal bych pana ministra průmyslu a obchodu Jiřího Cieńciała, je tady přítomen, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Cieńciała: Dobrý den, ještě myslím dopoledne, čas nás dneska všechny tlačí, ne kvůli tomu, že jsme něco neodpracovali, ale i kvůli slavnostním aktům, na které čeká celá naše ČR. Věřím, že se to všechno dobře vydaří a že naši nástupci naší přechodné vlády budou mít obrovsky šťastnou ruku jak ve své vlastní práci, tak v komunikaci s podstatným okolím, a Senát mezi to podstatné okolí patří na prvním místě.

Vážení přátelé, vážený pane předsedající, vážené senátorky, senátoři, dovoluji vám představit dva evropské dokumenty, týkající se elektronických komunikací, a to za prvé návrh nařízení Evropské komise, kterým se stanoví opatření, týkající se jednotného evropského trhu, elektronických komunikací a vytvoření propojeného kontinentu, a za druhé, doporučení komise ze dne 11. září o konzistentních povinnostech nediskriminace a metodikách výpočtu nákladů, s cílem podpořit hospodářskou soutěž a zlepšit podmínky pro investice do širokopásmových připojení.

Za prvé, cílem návrhu nařízení je posun k jednotnému trhu elektronických komunikací, na kterém občané i podniky budou mít přístup ke službám elektronických komunikací bez ohledu na to, kde v Evropské unii jsou služby poskytovány.

Předložený návrh upravuje těchto šest oblastí.

Za prvé, zavedení jednotného evropského oprávnění; za druhé, úpravu v oblasti radiového spektra; za třetí, úpravu virtuálního přístupu k pevným sítím; za čtvrté, harmonizaci práv koncových uživatelů; za páté, zjednodušení změny poskytovatele služeb elektronických komunikací; a za šesté, novou regulaci roamingu.

ČR sdílí s Evropskou komisí cíle, vedoucí k dosažení jednotného telekomunikačního trhu. Finální podoba přijatého textu však dle našeho názoru zároveň nesmí narušit stabilní a předvídatelné regulatorní prostředí, které má být příznivé pro investice.

Cíle návrhu tedy obecně podporujeme, a to konkrétně v částech, týkajících se síťové neutrality, koordinované správy radiového spektra, virtuálních přístupových produktů a mezinárodního roamingu.

K částem, týkajícím se jednotného evropského oprávnění a ochrany spotřebitele, má Česká republika výhrady, byť chápe zamýšlené cíle. Česká republika také považuje za problematické, že tento legislativní návrh neprošel úplnou veřejnou konzultací a nebyl ani podpořen komplexní analýzou účinnosti

stávajícího evropského regulačního rámce, který byl významně změněn v roce 2009. Je proto třeba dohlédnout na to, aby nebyl narušen princip předvídatelnosti regulace, která je významným indikátorem pro investiční rozhodování.

Pro kvalitu nařízení je podstatný časový rámec projednávání návrhu. Pokud má nařízení platit již od 1. července roku 2014, jak navrhuje komise, na projednání a přijetí zbývá jen několik málo měsíců. U návrhu, který má přinést zásadní změny regulačního rámce, Česká republika odmítá jakýkoli tlak na rychlost projednávání na úkor kvality výsledného textu.

Pouhá novelizace směrnic z roku 2009 trvala přibližně dva roky, a to nešlo o návrh nařízení takového rozsahu a dopadu. Musím tedy konstatovat, že Česká republika považuje navržený termín skoro za nereálný.

Návrh nařízení nebyl zatím předmětem podrobného projednávání na pracovních skupinách Rady. V obecné úvodní diskusi však vyjadřují členské státy pochopení účelu návrhu, ale zároveň vyjadřují obavu z možného porušení principu předvídatelnosti regulace.

Zástupci ministerstva průmyslu a obchodu společně s Českým telekomunikačním úřadem budou projednávání návrhu nařízení nadále sledovat a aktivně se ho účastnit s cílem, aby byly zohledněny všechny připomínky zainteresovaných subjektů, aby předpis skutečně mohl přispět k zlepšení tržní situace v oblasti elektronických komunikací. Tolik k tomu prvnímu bodu.

K tomu druhému. Dále mi dovozte, abych vám krátce představil již schválené doporučení komise, jehož cílem je zlepšit regulační podmínky pro podporu účinné hospodářské soutěže. Posílit jednotný trh sítí a služeb elektronických komunikací a podpořit investice do přístupových sítí nové generace. Doporučuje se taková úprava. Povinnost nediskriminace ve vztahu propojení a přístupu k sítím elektronických komunikací, kdy operátor s významnou tržní silou by vůči třetím subjektům, žádajícím o přístup, měl uplatňovat stejné podmínky, jako ke svému navazujícímu podniku, např. maloobchodnímu útvaru.

Za druhé, metodiku výpočtu nákladů pro účely stanovení velkoobchodních cen za přístup ke kovovým sítím a přístupovým sítím nové generace stanoví doporučenou metodiku pro výpočet nákladů, která by měla být v členských státech zavedená koncem roku 2016.

A nakonec regulaci velkoobchodních cen za přístup v případě přístupových sítí nové generace stanoví podmínky, při jejichž splnění by národní regulační orgán neměl uložit či zachovávat již uložené regulované velkoobchodní ceny za přístup k těmto sítím, i když jinak by tuto regulaci uplatnil.

Česká republika vítá toto doporučení komise a souhlasí s navrženými opatřeními. Považuji za významné zmínit, že znění doporučení nepřináší významné znění dosavadních procesů, uplatňovaných v regulační praxi Českého telekomunikačního úřadu, a to zejména v rámci následných přezkoumávání plnění povinností. Toť vše, děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře, zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Výborem, který projednával tento senátní tisk, je VEU. Ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk č. N 093/09/02 a J 094/09/02. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Dagmar Zvěřinová, kterou nyní žádám, aby nás s tímto závěrem seznámila. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Děkuji, pane místopředsedo. Vážený pane ministře, vážené senátorky, senátoři, předkládaný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady i pro další doporučení komise ze dne 11. 9. 2013 jsou již technické normy, nejsou to dokumenty v obecné poloze a poměrně výrazně se dotýkají určitého segmentu hospodářství EU, a to je telekomunikace. Je to segment, který zajišťuje potřeby pro 510 milionů zákazníků v celé EU, a tyto služby poskytuje 200 subjektů, tzn., že tyto normy se jich dotýkají poměrně výrazně.

Oba dokumenty byly předloženy poměrně překvapivě, protože neprošly nějakou předběžnou diskusí, tak jak již zde bylo řečeno, mají poměrně výrazný dopad a samotný legislativní akt a související doporučení Evropské komise reformuje v podstatě evropský trh elektronických komunikací.

V podstatě si bere za cíl zjednodušení pravidel EU pro poskytovatele telekomunikačních služeb, zákaz příplatku za roaming, konec vyšších cen za mezinárodní volání po Evropě, právní ochranu otevřeného internetu, nová práva pro spotřebitele a úplná harmonizace těchto práv v celé EU, koordinované přidělování spektra a větší jistota pro investory.

Výsledek by měl být takový, že by pravděpodobně – je to odhad – úspora soukromému sektoru činila cca 110 miliard euro ročně. Faktem je jedna věc, že se jedná o normy poměrně technické a regulativní v oblasti obchodu. Z velké části se norma zabývá oblastí práva spotřebitelů a koncových uživatelů.

Protože pan ministr probral poměrně podrobně všechny technické a ekonomické parametry, zmínila bych především zákaz diskriminace mezi komunikačními službami domácími a mezinárodními uvnitř EU, povinnost zpřístupnit povinné informace a zprůhlednit vyúčtování.

Komise to projednávala na své 23. schůzi 15. ledna, ale již před tím si dožádala také usnesení a postoj VHZD Senátu a shodli jsme se na určitém usnesení, které jste obdrželi. Z tohoto usnesení bych chtěla především upozornit na určité body, kdy se shodujeme s pozicí vlády k této problematice, a to, že nedošlo k nějaké výraznější diskusi ohledně potřebnosti a směřování těchto dokumentů. Určitě se shodujeme v oblastech, kde dochází k regulaci roamingu, zvyšování práv spotřebitelů, ale upozorňujeme zároveň, že tyto požadavky jsou již v některých normách postiženy. Nesouhlasíme zároveň s tím, že by měla být jednotná oprávnění pro celou EU k provozování.

Velmi důraznou připomínkou je i jedna věc, a to ambiciózní časový rámec, pravděpodobně daný tím, že se blíží evropské volby. Protože má-li toto nařízení platit již od 1. července 2014 a samotný návrh ještě není schválen v Bruselu, musím říct, protože se jedná o formu nařízení, to znamená, že se všemi důsledky by měl být od 1. července 2014 implementován, tak tento termín se jeví velmi nepravděpodobně realizovatelný.

Protože jste všechno dostali v písemné podobě, já vás prosím, abyste návrh usnesení výboru pro záležitosti EU v tomto duchu podpořili.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, paní senátorko. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Tento tisk projednal také VHZD. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Karel Korytář. Přeje si vystoupit, takže prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Karel Korytář: Vážený pane předsedající, pane ministře, senátorky a senátoři. VHZD se trhem elektronických komunikací zabývá kontinuálně, nejen při novelách, nebo při těchto evropských tiscích, vzhledem k tomu, že trh elektronických komunikací se dotýká každého z nás a zejména

v ČR problémů bylo dost a dost. Projednali jsme i tyto evropské předlohy velmi důkladně za účasti všech odborných institucí, které mohly posoudit tyto tisky. Tady bych chtěl navázat na paní senátorku Zvěřinovou, která upozornila na rizika, která tyto tisky mají, zejména na časový rámec realizace, který má být do 1. 7. 2014, tedy tohoto roku. A také na to, že v úvodu - ústy pana premiéra - zaznělo, že snad předkládáme věci, které snesou odkladu. Ten odklad není možný z jednoho prostého důvodu, a to, že jsme jako Senát jedním z dalších, kteří mohou upozornit Evropský parlament na krátký časový rámec, a také na to, že by se měly spíše posoudit dopady předchozích opatření, než přijímat opatření nová. Takže my zcela dobře a správně dneska projednáváme a budeme schvalovat naše stanovisko, které může upozornit ještě příslušný výbor Evropského parlamentu i Evropský parlament, aby raději přikročil k hodnocení stávajících, než ke schvalování nových opatření.

Nyní k usnesení č. 167 našeho výboru z 22. schůze konané dne 17. prosince 2013 v návaznosti na usnesení č. 179 z 18. schůze výboru pro záležitosti EU ze dne 8. října 2013. Po úvodním slově zástupce gestora Tomáše Hajduška, náměstka MPO ČR, po zpravodajské zprávě senátora Karla Korytáře a po rozpravě výbor

I. projednal na žádost výboru pro záležitosti EU dokumenty týkající se úprava jednotného evropského trhu elektronických komunikací,

II. zaujímá stanovisko k tomuto dokumentu, které tvoří přílohu tohoto usnesení,

III. určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Karla Korytáře.

Tady bych chtěl zdůraznit, že naše stanovisko je totožné s výborem pro evropské záležitosti, a doporučuji, abyste je takto odsouhlasili. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Otevírám rozpravu k tomuto bodu, do které se nikdo nehlásí. Rozpravu uzavírám. Zeptám se pana ministra, zda si přeje vystoupit. Nepřeje. Paní zpravodajka? Také ne. Pan zpravodaj? Také ne. Takže můžeme přistoupit k hlasování. Budeme hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesla paní senátorka Dagmar Zvěřinová a tak, jak je obsaženo v příslušném senátním tisku. V sále je v tuto chvíli přítomno 58 senátorek a senátorů, potřebné kvorum je 30.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Hlasování skončilo a já mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 11** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 50, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat. Děkuji panu ministrovi, paní zpravodajce, panu zpravodaji.

Máme tady další bod, který bude předkládat také pan ministr. Tím je

7.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi (evropský senátní tisk č. K 099/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisky č. K99/09 a K88/09/01. Požádal bych pana ministra průmyslu a obchodu Jiřího Cieńciała, aby nás seznámil s těmito materiály. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Cieńciała: Děkuji mockrát. Vážený pane předsedající, dámy senátorky, páni senátoři, dovoluji mi, abych vám představil Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi a rámcovou pozici České republiky v tomto návrhu.

Toto sdělení vytyčuje dlouhodobou vizi celoevropské energetické infrastruktury. Evropská komise zdůrazňuje, že dostatečně integrované a spolehlivé energetické sítě jsou rozhodujícím předpokladem nejen pro cíle energetické politiky Unie, ale také pro ekonomickou strategii Unie. Dále Komise zdůrazňuje, že řešení problémů, které souvisejí se stále více kolísající výrobou elektřiny nízkouhlíkovými způsoby, při současném zachování vysoké úrovně bezpečnosti dodávek je v porovnání s celkovými náklady v případě roztržitých vnitrostátních politik mnohem levnější, pokud se provádí na evropské úrovni prostřednictvím integrovaných trhů, pro něž jsou nezbytným předpokladem adekvátní infrastruktury.

V oblasti plynárenství je naprosto nezbytné zlepšit diverzifikaci dodávek plynu tak, aby žádný členský stát nebyl závislý na jediném zdroji dodávek.

Komise přijala postupem pro akty v přenesené pravomoci unijní seznam obsahující přibližně 250 projektů společného zájmu týkající se přenosu elektřiny a přepravy plynu, skladování LNG, jakož i inteligentních sítí a ropy. Na tyto projekty se budou vztahovat urychlené postupy udělování licencí a lepší regulační podmínky a bude možné využít i přístup k finanční podpoře z nástroje pro propojení Evropy, v němž je na období 2014 a 2020 na transevropské energetické infrastruktury přidělen rozpočet ve výši 5,85 mld. eur. Musím tady podotknout, že náklady na realizaci všech těchto sítí budou násobně vyšší. Myslím si, že za tuto částku jsme schopni v Evropě zpracovat relevantní studie a projekty.

Co se týče našeho stanoviska k jednotlivým hlavním částem sdělení, je dle schválené rámcové pozice následující: Česká republika souhlasí s nutností posilování evropské energetické infrastruktury, která je jedním ze základních podmínek pro dobré fungování vnitřního trhu s energií, zvýšení bezpečnosti dodávek apod. Pro Českou republiku je klíčovou také problematika integrace stále rostoucího podílu elektřiny z kolísavých obnovitelných zdrojů s ohledem na nutnost zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny. Stávající problém neplánovaných toků elektřiny je způsoben právě nesouladem mezi výstavbou obnovitelných zdrojů a výstavbou přenosových kapacit. Z tohoto důvodu je důležité posilování jak přeshraniční, tak vnitrostátní přenosové soustavy a její kapacity.

Česká republika zdůrazňuje nutnost dokončení vnitřního trhu s energií a vítá přijetí seznamu projektů společného zájmu, PCI – Project of Common Interest.

V oblasti energetiky Česká republika získala statut PCI u koridoru 400 kilovolt nadzemního vedení mezi rozvodnami Vernéřov a Čebín, do tohoto koridoru náleží mj. řada vedení a rozvodů.

V oblasti plynárenství získaly statut PCI všechny tři navrhované projekty, a to jmenovitě obousměrný česko-rakouský propoj s názvem BACI, rozšíření propojení mezi Českou republikou a Polskem Libhošť–Hať–Kedzierzyn a propojení české plynárenské soustavy s bodem na německo-rakouské hranici.

V oblasti ropy byly na seznam PCI zařazeny dva projekty s dopadem na Českou republiku; propojení Litvínov s Leuna a zkapacitnění ropovodu TAL v úseku Terst–Ingolstadt. Oba projekty jsou důležité pro diverzifikaci zdrojů ropy a pro posílení energetické bezpečnosti našeho regionu.

Schválené projekty, které se týkají České republiky, budou mít zásadní vliv na posílení propojení s ostatními státy a také na zajištění bezpečnosti dodávek. Česká republika považuje za zásadní zavedení přísných požadavků na proces udělování povolení u těchto projektů, na zkrácení povolovací procedury, na projekty společného zájmu, na tři a půl roku max. s ohledem na běžnou délku povolovacích procesů při výstavbě energetické infrastruktury.

Česká republika vítá toto sdělení Komise. Považuji za významné zmínit, že sdělení jako takové nemá žádný dopad na právní řád ČR, ani žádný konkrétní dopad na státní rozpočet. Zástupci MPO se budou jednání zaměřená na rozvoj energetické infrastruktury i nadále účastnit s cílem, aby byly zohledněny relevantní připomínky zainteresovaných subjektů a aby došlo k posílení energetické bezpečnosti ČR a Unie jako celku a vytvoření jednotného evropského trhu s energiemi. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Zaujměte místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval těmito tisky je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk č. K 099/09/02. Zpravodajem výboru byl pověřen pan senátor Miroslav Krejča, který je ovšem omluven, u tohoto senátního tisku ho zastoupí pan senátor Antonín Maštalíř, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Antonín Maštalíř: Děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo Senátu, vážený pane ministře, vážené dámy a pánové senátorky a senátoři. Protože jsem pozorně pana ministra poslouchal, já se nechci v některých bodech opakovat, tak bych pouze ve své zprávě udělal takový kratičký souhrn.

Daný senátní tisk K 099/09 je vlastně sdělení, což je komunikační dokument Komise. Sdělení shrnuje dosavadní úkoly a vývoj v oblasti energetické infrastruktury, popisuje současnou situaci a nastiňuje další možný postup. Dokument uvádí, že za účelem lepší infrastruktury a jednotného trhu s energií je třeba včas provést projekty společného zájmu z oblasti energetické infrastruktury, to je transevropské sítě na přenos elektřiny, objekty pro přepravu a skladování plynu LNG a ropy a inteligentní sítě. V říjnu roku 2013 byl publikován seznam 250 projektů společného zájmu, mezi které se zařadily i některé české, jak nás o tom informoval již pan ministr.

Přes to, že se výbor EU i Senát v minulosti opakovaně vyjadřoval k řadě témat souvisejících s budováním jednotného energetického trhu, je žádoucí v případném doporučení výboru EU zdůraznit několik důležitých aspektů. Prvním

z nich je to, že budování evropské, případně i vyšší energetické infrastruktury může logicky vyvolat u řady investorů vyšší zájem o realizaci investic do energetiky, především zdrojů, i mimo zemi svého sídla. V tom případě je zapotřebí vytvořit transparentní podmínky pro tento segment podnikání, garantovat stabilitu podmínek pro tyto činnosti a vytvořit mechanismy ochrany těchto investic proti případné svévoli místních orgánů. Přestože je otázka energetického mixu a energetické koncepce na národní úrovni zcela v kompetenci národních orgánů, propojením Evropy energetickou infrastrukturou a sítěmi roste míra ovlivnitelnosti sousedních zemí. To je zapotřebí mít na zřeteli, pakliže některý členský stát zvažuje radikální změny svého energetického mixu. O těchto záměrech je zapotřebí včas a objektivně informovat své bezprostřední sousedy a realizovat je postupně.

Národní energetické koncepce by měly být integrální součástí evropské energetické koncepce, aby došlo rychle a efektivně k naplnění cílů jednotného evropského energetického trhu.

V doporučení, které je přílohou našeho usnesení, je možné též zdůraznit zájem ČR o zařazení dalších národních produktů do projektů společného zájmu. Taktéž by bylo možné změnit si roli Mezinárodní energetické agentury OECD a jejího každoročního energetického výhledu, což ostatně plně vyznělo při prezentaci světového energetického výhledu 2013 dne 7. ledna 2014 v Senátu. Finální doporučení výboru EU by pak mělo zmínit též předchozí relevantní usnesení Senátu.

Tolik k mé zpravodajské zprávě.

Nyní mi dovoluje, abych vás seznámil s návrhem usnesení našeho výboru pro záležitosti EU.

Sdělení komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů je Dlouhodobá vize v Evropě a za jejími hranicemi, jedná se o senátní tisk K 099/09. Po úvodní informaci Pavla Gebauera, ředitele sekce energetiky MPO a zpravodajské zpráve senátora Miroslava Krejči a po rozpravě výbor:

I. Přijímá ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi doporučení, které je přílohou tohoto usnesení.

II. Doporučuje Senátu Parlamentu České republiky, aby se ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Dlouhodobá vize infrastruktury v Evropě a za jejími hranicemi vyjádřil ve smyslu doporučení přijatého výborem.

III. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu České republiky senátora Miroslava Krejču, kterého tady nyní zastupuji já.

IV. Pověřuje předsedu výboru senátora Miroslava Krejču, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu České republiky.

Tolik k mé zpravodajské zprávě.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů.

Otevírám rozpravu k tomuto bodu programu. Do rozpravy se nikdo nehlásí. Rozpravu uzavírám. Zeptám se pana ministra, zda chce vystoupit. (Ne.) Pan zpravodaj? (Také ne.) Budeme hlasovat o tomto návrhu.

Budeme hlasovat o návrhu, tak jak jej přednesl pan senátor Antonín Maštalíř a jak jste ho dostali v příslušném senátním tisku. V sále je v tuto chvíli přítomno 58 senátorek a senátorů, kvorum je 30.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji. Hlasování skončilo.

Mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 12** se z 60 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 31 pro vyslovilo 50, proti nebyl nikdo.

Návrh byl přijat. Tím jsme skončili projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi. Děkuji panu zpravodaji. Pan ministr bude mít sdělení...

Ministr průmyslu a obchodu ČR Jiří Ciesla: Vážení přátelé, myslím, že jo, už si tak můžeme vykládat, i když za krátkou dobu; ale s některými se znám celý život; od školy střední, vysoké... Od spolupráce na úrovni regionů... Státu, vlasti...

Už jsem vám jednou "vysek" kompliment, když jsem předkládal nějaký materiál, neboť opravdu v tomto klimatu, v tomto složení a v této komunitě a v "této partě" se opravdu dobře pracuje! Je tady atmosféra, kdy nejsou navozeny a navozovány zbytečné stresy. Jsou to lidé, kteří už něco "mají za sebou", kteří už prošli všemi různými životními situacemi. Dovedou pak pochopit i ty druhé.

Přál bych vám, abyste to vaše tvůrčí, konstruktivní, dělné prostředí a klima si chránili "jako oko v hlavě".

A na druhé straně chci trochu poprosit, abyste vy, jako "starší bratr – Senát" Poslanecké sněmovně v jejich přechodném období, než najedou po "náběhové křivce" do nějakého stabilního režimu, abyste jim trochu pomáhali... Poněvadž vy jste profíci! Oni – někteří z nich – se teprve budou učit... Čili to je moje osobní přání.

Je to strašně důležité, aby republika byla prezentována jako jedna komunita. Jako skupina, která táhne za jeden provaz. A hlavně jedním směrem - a stejným směrem. Děkuji vám mockrát. Přeji vám hodně úspěchů! Na shledanou! (Potlesk.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkujeme, pane ministře. Dalším bodem našeho programu je

8.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2013-2014 (evropský senátní tisk č. K 100/09)

Materiál jste obdrželi jako senátní tisky č. K 100/09 a K 100/09/01. Požádal bych pana ministra zahraničních věcí Jana Kohouta, aby nás seznámil s těmito materiály. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr zahraničních věcí ČR Jan Kohout: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení pánové senátoři, dovoluji mi, abych vám představil stanovisko pro Parlament ČR ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2013 – 2014.

Jedná se o každoroční materiál týkající se oblasti, která je jednou z prioritních oblastí české zahraniční politiky. ČR považuje politiku rozšíření EU za úspěšnou a fungující. Je důležité zachovat politiku otevřených dveří EU, protože proces rozšíření přináší nesporné výhody v oblasti politické, ekonomické i bezpečnostní, a to jak aspirantským zemím, tak i EU samotné.

Úspěšnost politiky rozšíření ukazuje i podstatné události minulého roku. K 1. červenci se členskou zemí EU stalo Chorvatsko. Došlo k dílčímu pokroku v přístupových jednáních s Tureckem. Negociace s Černou Horou postupovaly dobrým tempem. Minulý týden pak byly zahájeny přístupové rozhovory se Srbskem.

Aktuální strategie ze dne 16. října loňského roku, s níž se ČR v obecné rovině ztotožňuje, má dvě části. Obsahuje sdělení ke strategii rozšíření pro období 2013 – 2014 a zprávy o pokroku jednotlivým aspirantským zemím. Strategický dokument, který má jako svoje ústřední motto "základ je na prvním místě" se zaměřuje na základní aspekty rozšiřovacího procesu. V tzv. rozšiřovacím balíčku je potvrzeno, že přístupový proces je nyní přísnější a složitější, což vyplývá nejen z vývoje politiky EU, ale také z poučení předchozích negociací. Přístupové rozhovory tak stojí na přísné kondicionalitě. Pokrok jednotlivých zemí závisí na principu vlastních zásluh.

Jako základní neboli fundamentální aspekty, na které je třeba se v rámci rozšiřovacího procesu zaměřit, uvádí komise především vládu práva. Proto je nyní v negociacích uplatňován tzv. nový přístup, tedy otevření kapitoly XXIII – soudnictví a základní práva; a XXIV – spravedlnost, svoboda a bezpečnost na začátku přístupových rozhovorů a jejich uzavření až na konci, aby mohl být pokrok v těchto oblastech dostatečnou dobu monitorován.

Dalším základním aspektem rozšiřovacího procesu je důraz na dobré ekonomické vládnutí. Ekonomická krize jasně ukázala potřebu jeho zásadního posílení.

Dále je třeba se soustředit na zlepšení respektu k základním právům a posílení demokratických institucí a na zajištění dobrých sousedských vztahů a funkční regionální spolupráci.

Nyní mi dovoluji, abych vás krátce seznámil s doporučeními komise pro jednotlivé země.

Země vyjednávacího členství v EU jsou čtyři: Turecko, Island, Černá Hora; a od ledna 2014 také Srbsko.

Evropská komise k Turecku uvádí, že v loňském roce došlo k pokroku např. v reformě soudnictví. Plný potenciál stavu mezi EU a Tureckem je nejlépe naplňován v rámci aktivního a důvěryhodného přístupového procesu, kde EU představuje právě hybnou sílu tureckých hospodářských a politických reforem. Proto je třeba otevřít co nejdříve klíčové kapitoly, o kterých jsem už mluvil – XXIII a XXIV.

I přes loňské pozastavení přístupových rozhovorů s Islandem, a to z rozhodnutí tamní vlády, je tato země pro EU důležitým partnerem. V Černé Hoře Evropská komise ve své hodnotící zprávě konstatuje, že právě na implementaci akčních plánů v kapitolách XXIII a XXIV bude záležet tempo přístupových rozhovorů.

Za zásadní považuje také reformu veřejné správy, která povede k zajištění nezbytné administrativní kapacity Černé Hory.

V obecné rovině musí Černá Hora zajistit systematické vyšetřování a trestání případů korupce a organizovaného zločinu, včetně toho na nejvyšší úrovni.

Rok 2013 byl historický na cestě Srbska do Evropské unie, která minulý týden vyústila v zahájení přístupových rozhovorů. Srbsko aktivně konstruktivně pracuje na viditelném a udržitelném zlepšení vztahů s Kosovem. Evropskou unií zprostředkovaný srbsko-kosovský dialog vyústil v dubnu loňského roku v uzavření první dohody o principech normalizace vztahů s Kosovem. Klíčovými

oblastmi srbských negociací budou kromě normalizace vztahů s Kosovem především oblasti týkající se vlády práva, soudnictví a bezpečnosti.

Pokrok dalších západobalkánských zemí aspirujících na členství hodnotí Komise následovně:

Evropská komise již v pátek doporučila Radě zahájit přístupové rozhovory s Makedonií. Toto rozhodnutí by přispělo ke zlepšení dobrých sousedských vztahů, zejména k nalezení přijatelného řešení názvu země.

Důležitým bodem na cestě Albánie do EU byl dobrý průběh červnových parlamentních voleb. Vzhledem k tomu, že si Albánie v loňském roce vedla dobře, Evropská komise Radě doporučila udělit zemi kandidátský statut, za předpokladu, že bude pokračovat v přijímání opatření proti korupci a organizovanému zločinu.

Bosna a Hercegovina naopak ve svém přibližování se EU nijak významně nepokročila. Pro další posun země směrem k EU je nezbytné, aby byl implementován rozsudek Evropského soudu pro lidská práva a byly zavedeny základní reformy v oblasti práva. Další pokrok záleží především na schopnosti a ochotě bosenských politických představitelů hledat potřebná řešení. Zpráva o pokroku vyzdvihuje důležitost roku 2013 i pro Kosovo. V červnu loňského roku rozhodla Rada o zahájení jednání o dohodě o stabilizaci a přidružení, která by měla být podepsána letos. Předcházela tomu pokrok Kosova v klíčových reformách, především v normalizaci vztahů se Srbskem.

Stejně jako pro ostatní západobalkánské země je prioritou pro pokrok Kosova zajištění reform v oblasti práva.

Na závěr bych rád dodal pár slov k aktuálnímu vývoji politiky rozšíření EU.

V listopadu 2013 byl učiněn dílčí pokrok v negociacích s Tureckem, když byla po více než třech letech otevřena nová kapitola přístupových rozhovorů.

Rada pro všeobecné záležitosti, jako každý rok v prosinci, přijala i loni závěry potvrzující politickou vůli pokračovat v procesu rozšíření EU. Rada však v prosinci nerozhodla o udělení kandidátského statusu Albánii, k tomuto rozhodnutí se nejspíše vrátí na svém zasedání v červnu letošního roku, kdy znovu posoudí reformní úsilí země.

Vzhledem ke sporu o název země nebyly zahájeny přístupové rozhovory s Makedonií. O zahájení přístupových rozhovorů se Srbskem jsem se již zmínil, a proto jen doplním, že doufám v otevření první z negociačních kapitol již během současného řeckého předsednictví. Děkuji, pane předsedající.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. Výborem, který se zabýval těmito tisky, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které máte jako senátní tisk č. K 100/09/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Zdeněk Besta, kterého nyní žádám, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Zdeněk Besta: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně a kolegové, vážený pane ministře, jste asi poslední ministr této vlády, který předkládá zprávu našemu Senátu.

Strategie rozšíření a hlavní výzvy v letech 2013 až 2014 bychom našli pod senátním tiskem č. K 100/09. Je to sdělení, což je komunikační dokument Komise, který slouží jako informační podklad, na jehož základě probíhá diskuse o dalších krocích EU v určité oblasti. Sdělení vlastně nepodléhá legislativnímu procesu.

V této souvislosti bych se jenom krátce zmínil o tom, že jsme projednávali asi čtyři tisky, což byla sdělení, takže zahajujeme vlastně svými usneseními diskusi k daným tématům. Proto kritika, že některá naše usnesení podléhají obecným proklamacím a frázím, není asi namístě, protože sdělení je skutečně komunikační dokument a informační podklad.

Toto sdělení Komise se stalo již tradičním dokumentem, který každoročně v říjnu hodnotí pokrok současných uchazečů nebo potenciálních kandidátů na členství v EU. Komise se zabývala šesticí zemí západního Balkánu – Černá Hora, Srbsko, bývalá jugoslávská republika Makedonie, Albánie, Bosna a Hercegovina a Kosovo – a dále je to Turecko a Island, který, jak už bylo řečeno, nedávno zastavil přístupová jednání. V dokumentu je vidět u všech hodnocených zemí rozdílný potenciál vstupu do EU, který je dán jednak historickým vývojem nebo větší či menší snahou jednotlivých států v plnění ekonomických a politických kritérií požadovaných pro členství v EU.

Rozšíření tady bylo zmíněno i v informaci o výsledcích jednání Evropské rady ve dnech 19. a 20. prosince 2013, kterou nám podal pan premiér Jiří Rusnok s tím, že zmiňoval i Ukrajinu, kdežto tento dokument se Ukrajinou vůbec nezabývá.

Z hlediska evropských hodnot, tak jak jsou většinou vnímány, hraje roli rozhodnutí Evropské rady z Kodaně z roku 1993, které stanovilo, že kandidátské státy musí mít stabilní politické instituce a garantovat demokracii, právní stát, lidská práva a ochranu menšin. Hlavní pozornost v letošním dokumentu je věnována otázce vlády práva, tedy konkrétně přístupovým kapitolám č. 23 – soudnictví a základní práva, a č. 24 – spravedlnost, svoboda a bezpečnost. Dále se Komise v dokumentu zaměřuje na ekonomickou dimenzi rozšiřovacího procesu, jelikož ani jedna ze zemí západního Balkánu není zcela funkční tržní ekonomikou a u všech kandidátských zemí či potenciálních kandidátů by měl být kladen zřetel na jejich konkurenceschopnost.

Rozšiřování není zdarma. Co se týče finančního pokrytí politiky rozšíření v období let 2007-2013 bylo uvolněno 11,6 mld. eur, a to v rámci nástroje předvstupní pomoci. Mezi kandidátské země či potenciální kandidáty pro nový finanční rámec 2014 až 2020 je počítána částka 14,1 mld. eur.

Pan ministr popsal obsah sdělení, jednotlivé země, já se jenom krátce o nich zmíním.

Turecko je sice vnímáno ze strany EU jako důležitý strategický partner. Zpráva oceňuje částečný pokrok, ke kterému došlo v oblasti vlády práva a demokracie, ale na druhé straně připomíná, že Turecko má uzavřenu pouze jednu z 35 přístupových kapitol, přičemž 17 z nich je blokováno ze strany EU či Kypru, kde víme, že nemají vyjasněny vzájemné otázky.

Island je vnímán jako důležitý partner, ale EU je si vědoma vývoje situace v zemi a respektuje rozhodnutí islandské vlády pozastavit přístupové rozhovory a bude čekat na výsledky referenda, zdali mají další rozhovory pokračovat. Jsou tam i problémy týkající se rybolovu atd.

Černá Hora má udělen kandidátský status. Hlavním tématem přístupových jednání jsou kapitoly 23 a 24, o kterých jsem hovořil, je to soudnictví a spravedlnost, svoboda a bezpečnost. A právě na plnění těchto kapitol spolu s plněním akčních plánů bude závislé tempo integračního procesu Černé Hory.

Sdělení dále poukazuje na dokončení reformy státní správy a zlepšení hospodářského prostředí, především snížení vysoké nezaměstnanosti.

U Srbska došlo k výraznému posunu především v oblasti normalizace vztahů s Kosovem, které jsou zatíženy minulým obdobím a rozdělením

Jugoslávie. O dohodě o stabilizaci mezi EU a Srbskem, která vstoupila v září 2013 v platnost, už zde hovořil pan ministr.

U Makedonie dokument připomíná, že země získala kandidátský status již v roce 2005 a od té doby plní přístupová kritéria, zejména v rámci přístupového dialogu na vysoké úrovni, ale země se musí zaměřit na boj proti korupci a především na budování dobrých sousedských vztahů s Řeckem s ohledem na dlouhotrvající spor o název země Makedonie.

Komise je přesvědčena, že tento problém by se mohl vyřešit po zahájení přístupových rozhovorů a během těchto rozhovorů by se název mohl vyjasnit.

Albánie zřejmě dosáhla nejmenšího pokroku. Kandidátský status jí bude udělen pouze za předpokladu, že bude i nadále přijímat opatření v oblasti boje proti korupci a organizovanému zločinu.

Zpráva připomíná i letošní parlamentní volby, které podle pozorovatelů OBSE již proběhly demokraticky dle regulí.

U Bosny a Hercegoviny také téměř nedošlo k žádnému pokroku při směřování země směrem k EU, ale Komise se snaží udržet dialog s Bosnou a Hercegovinou týkající se klíčových reforem v oblasti soudnictví.

Pokud jde o Kosovo, v červnu rozhodla Rada o zahájení jednání o dohodě a stabilizaci a přidružení, což bylo podmínkou dosažení výrazného pokroku v konkrétních reformách. A navíc tam došlo ještě ke zlepšení vztahů se Srbskem, kdy byla podepsána první dohoda o principech normalizace vztahů.

Pozice vlády ČR je nám známa. Musím říct, že toto sdělení nemá vůbec žádný dopad na naši legislativu ani na rozpočet ČR.

Senát se problematice rozšiřování věnuje dlouhodobě, již od roku 2006. Výbor pro záležitosti EU se každoročně podzimní rozšiřovací zprávou zabývá pravidelně a až na výjimku z roku 2010, kdy nebyl dokument vybrán k projednání.

Senát ve svém usnesení z 8. prosince 2011 považoval členství zemí západního Balkánu v EU za důležitou záruku nejen celého regionu, ale i celé Evropy a podporoval podpis přístupové smlouvy s Chorvatskem. A jak víme, Chorvatsko od loňského roku je již členem EU.

Samotná politika rozšiřování EU byla označována za jeden z největších úspěchů, které EU v relativně opakujících se cyklech zaznamenává. Pro připomenutí lze uvést, že po roce 2000 zažila EU tři vlny rozšíření, od historicky největšího z roku 2004 o deset nových členů, až po zmíněné Chorvatsko v loňském roce.

A zabýváme-li se regionem západního Balkánu, je o něm nutno uvažovat v širších souvislostech, a to především s ohledem na proběhnuvší válečný konflikt z 90. let minulého století, který výrazně ovlivnil vzájemné vztahy jednotlivých zemí v regionu.

Perspektivu členství lze proto optikou kandidátských zemí či potenciálních kandidátů vnímat jako motivační faktor či nástroj, který může z dlouhodobého hlediska přispět ke stabilizaci celého regionu a přinést potřebné reformy v oblasti státní správy, soudnictví a vnitra v každé této zemi.

V závěru lze konstatovat, že integrační proces je velice náročný, je náročnější než v minulém období, takže přinejmenším v roce 2014 nedojde k rozšíření EU o další členský stát. Rok 2014 se totiž ponese v duchu řady institucionálních změn, uskuteční se volby do Evropského parlamentu, dojde k obměně Evropské komise. A s určitou mírou nadsázky lze rovněž tvrdit, že vstupem Chorvatska do EU byla vyčerpána absorpční kapacita EU na několik dalších let a další rozšíření se tudíž v nejbližší době neočekává.

Vzhledem k tomu, že se jedná o důležitou problematiku dalšího rozšiřování a navíc Senát svým usnesením z roku 2011 a dokonce i z roku 2012 se zabýval touto problematikou, výbor pro záležitosti EU na své schůzi dne 15. ledna 2014 svým usnesením č. 214 určil zpravodajem mne, žádá Senát o přijetí usnesení ve smyslu doporučení přijatého Senátem. Toto doporučení máte všichni k dispozici.

Tolik moje zpravodajská zpráva, děkuji.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Zaujměte, prosím, místo u stolku zpravodajů. A nyní otevírám rozpravu k tomuto bodu. Hlásí se do ní pan senátor Jaromír Štětina. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážený pane ministře, dámy a pánové, dnes jsme zde diváky derniéry několika ministrů naší vlády. A jedním z derniérů je i pan ministr zahraničních věcí. A proto, a také proto, že tento bod pojednává o rozšiřování EU, bych si vás dovolil seznámit s prohlášením pana ministra, které se týká událostí na Ukrajině. A pak vysvětlím proč. Ne všichni toto prohlášení znáte. A myslím, že posuzovat události rozšiřování EU a události na Ukrajině je potřeba i tímto prismaem.

Prohlášení pana ministra není dlouhé, dovoluji mi, pane ministře, abych vás ocitoval. Je to prohlášení z 23. ledna 2014, tj. z doby před šesti dny, bylo to těsně poté, co došlo k prvním masakrům a k prvním zabitým v Kyjevě. Pan ministr ve svém prohlášení říká:

"Události posledních tří dnů v centru Kyjeva, při kterých došlo i k prvním ztrátám na životech, se mne hluboce dotýkají. Lituji ztráty těchto mladých životů a vyjadřuji soustrast pozůstalým.

Jsem šokován rozměrem násilí v ulicích Kyjeva. Vyzývám ukrajinskou vládu, aby se vyvarovala použití násilí, propustila všechny zadržené aktivisty a činnost orgánů činných v trestním řízení směřovala na násilné provokatéry.

Obrácím se na prezidenta Ukrajiny, aby byly zrušeny zákony drasticky omezující svobodu slova a shromažďování, jejichž schválení minulý týden se stalo příčinou intenzifikace demonstrací. Zároveň apeluji na čelné představitele demokratické opozice, z nichž s některými jsem měl možnost se osobně setkat během mé poslední návštěvy země, aby využili v maximální možné míře možnosti dialogu k uklidnění situace a k deeskalaci násilností.

Česká republika byla jedním z iniciátorů pondělních závěrů Rady pro zahraniční věci EU, dlouhodobě podporuje transformační proces na Ukrajině a tamní demokratické aktivisty a bude tak činit i nadále."

Rád bych upozornil na poslední větu – o podpoře tamních demokratických aktivistů, a to proto, že se z různých stran, ať už je to ze strany tajných služeb Ruské federace nebo ze strany tajných služeb samotné Ukrajiny i ze strany opozice u nás, činí pokusy zdiskreditovat hnutí, které na Ukrajině nyní probíhá. Nedopustit, aby si lidé u nás mysleli, že to je skutečné vzepětí velké části ukrajinského lidu, že to není řádění fašistů nebo řádění banderovců, jak se někdo snaží tuto záležitost interpretovat.

Chtěl bych vám říci, že když se tam pojedete podívat, tak tam občas rudý černý prapor banderovců uvidíte. Ale je jich tak málo, že se v moři tisíců žluto-modrých vlajek ztratí. Je to revoluce a v revoluci se prostě takové věci dějí. Revoluce totiž není přesnídávka v dívčí škole.

Ocenil bych, že pan ministr vystoupil tímto způsobem, také proto, že u nás se prakticky žádné ústavní těleso, žádný ústavní činitel, až na Senát, k tomu

pořádně nevyjádřil. Mám na mysli především pana prezidenta České republiky Zemana.

Myslím si, že to, co se děje na Ukrajině, je záležitost, která se nás bytostně dotýká, může představovat i velká bezpečnostní rizika a že by bylo přímo povinností pana prezidenta, aby k tomu řekl svůj názor.

V poslední době se šíří výzvy panu prezidentu Zemanovi, aby nezval pana prezidenta Janukovyče do České republiky. Já celkem chápu, proč se tyto výzvy šíří, ale nemohu s tím souhlasit. Prezident Janukovyč je pozván do České republiky na jednání Východního partnerství, a my si nemůžeme dovolit nepozvat jednoho z významných představitelů této diplomatické aktivity. Myslím si, že je potřeba pana prezidenta Zemana kritizovat za to, že se nevyjádřil, neodsoudil diktátorské počiny prezidenta Janukovyče, ale nikoli za to, že ho zve do České republiky.

Proč tomu tak je? Dovolím si takový příměr. Ruská armáda v Čečensku prakticky povraždila všechny Čečence, kteří byli ještě někdy vůbec schopni s Moskvou jednat, včetně dvou prezidentů, prezidenta Dudajeva i prezidenta Maschadova. Dneska už tam Rusko nikoho nemá. Dneska má fanatiky, kteří běhají se zeleným hadrem přes čelo, fanatické "nevyjednavče", se kterými se jednat nedá.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Pane senátore, v této chvíli bych vás upozornil, že už jste mimo rámeček projednávaného bodu.

Senátor Jaromír Štětina: Pane místopředsedo, když dovolíte, vysvětlím vám, proč to říkám. Říkám to proto, že je potřeba i pana prezidenta Janukovyče pozvat na jednání, abychom neztratili vyjednávací železko, tak jako ho například ztratila Moskva v Čečensku. Proto to uvádím jako příměr.

Pane ministře, ještě jednou děkuji za to, co jste udělal. A děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. A jako další se do rozpravy přihlásil pan senátor Stanislav Juránek.

Senátor Stanislav Juránek: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, rád bych se vyjádřil jenom k jedné věci v této oblasti, rád bych se vyjádřil k Turecku, a to z jednoho prostého důvodu, že jsem zastupoval ČR ve Výboru regionů a v roce 2008 jsme tam přijali nějaké usnesení, ke kterému se pak přidala vlastně celá Evropská unie a řídila se jím a měla stejné požadavky na Turecko, které byly tehdy formulovány ve Výboru regionů. Ty byly formulovány jednak regionálně, ale jednak také ve vztahu ke Kurdům a také ve vztahu ke genocidě, ke které došlo v roce 1915 vůči Arménům.

A troufnu si říct, že od roku 2008 se nejenom tato situace nezměnila, ale ještě zhoršila. A to se obracím teď více méně k nám. Chci říct, že mluvit o nějaké opětovné dynamice v tomto procesu a vztahu považuji za špatné. A říkám to tady jenom proto, abychom věděli, že situace co se týká Turecka je mnohem složitější a mnohem horší co se týká přistoupení, než říkáme nahlas. Rozumím diplomatickým větám, které říká ministerstvo, a tam nemusím mít žádné výhrady. Ale chci říct, že nemohu hlasovat pro bod II/3, ve kterém se mluví o tom, že se nastartovala dynamika přístupového procesu, protože k žádnému takovému nastartování nedošlo.

Proto požaduju a mám jenom tu prosbu, aby se o bodu II/3 hlasovalo samostatně.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane senátore. Do rozpravy se už nikdo nehlásí, takže rozpravu uzavírám. Zeptám se pana ministra, zda si přeje vystoupit k proběhlé rozpravě? Přeje, takže prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr zahraničních věcí ČR Jan Kohout: Děkuji, pane předsedající. Rozuměl jsem odst. II/3 v tom smyslu, že považuje pro futuro nastartování, že konstatuje, že je nastartováno, byť tato kapitola byla otevřena, ale že do budoucna nastartování dynamiky přístupového procesu je velmi důležité. Říkal jsem, že kapitoly 23 a 24 jsou velice důležité ve vztahu k Turecku, ale respektuji samozřejmě názor pana senátora.

Rozumíme tomu, co tady zaznívalo ohledně Ukrajiny. Víte, že celá řada občanských nepokojů začala poté, co nebyla ve Vilniusu podepsána vlastně již dojednaná asociační dohoda mezi Evropskou unií a Ukrajinou.

Česká republika ve své politice, ať už otevřených dveří ve smyslu kandidátských zemí, rozšiřování EU, je zemí, která podporuje i evropské směřování dalších zemí, popř., pokud tam je ambice, Východní partnerství bude slavit letos pět let, v podstatě je to český projekt, který byl během českého předsednictví odstartován v Praze, na to by měla navazovat konference, o které mluvil i pan senátor Štětina, a na kterou by měl být pozván a být přítomen i prezident Ukrajiny pan Janukovyč. Souhlasím s tím, co řekl pan senátor, to znamená, že je potřeba udržovat dialog se všemi, kteří jsou aktéry této politické krize, politickou krizi je potřeba řešit politickými prostředky, nikoliv mocenskými, o tom jsme přesvědčeni. A myslím si, že dynamika, která dneska na Ukrajině je, ukazuje, že nějaká politická řešení by se dala nalézt a rozhodně budou mít podporu České republiky.

A příležitost při minisummitu Východního partnerství je opět o tom, abychom opět potvrdili, že Východní partnerství není mrtvý projekt, že to není geopolitický projekt, jak ho někdo vnímá, EU nemá zájem penetrovat ho do toho prostoru, ale je to pouze o hodnotách, standardech a ekonomicky výhodné spolupráci těchto zemí s EU.

Jestli mohu, pane předsedající. Jak už tady bylo řečeno, je to dnes určitá derniéra této vlády. Teď už skutečně odpočítáváme pouze minuty do konce našeho mandátu.

Chtěl bych využít této příležitosti, že jsem tu poslední, který reprezentuje vládu na schůzi Senátu, poděkovat za spolupráci, které se mi dostávalo, ať už na úrovni vedení Senátu nebo na úrovni vedení výboru pro záležitosti EU a výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu. Byla to spolupráce dobrá, přitom doba nebyla vnitropoliticky ani zahraničněpoliticky jednoduchá. Ale chtěl bych poděkovat za to, že i Senát v této době pomáhal svojí parlamentní diplomacií šířit dobré jméno České republiky i při poměrech, které byly, řekněme, politicky turbulentní, že Česká republika za posledního půl roku neztrácela žádné kyticky, ale ukázala se ve vztahu k Evropské unii, k Severoatlantické alianci i k sousedům jako prediktabilní, spolehlivý partner. A za to patří i zásluha vám. Děkuji vám a přeji vše dobré. Podepisuji to, co řekl můj předřečník pan Jura Cieñciała v tom, co přál Senátu, a budu se těšit, že při různých příležitostech se i v budoucnu budeme setkávat. Ještě jednou děkuji. (Potlesk.)

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Děkuji, pane ministře. Zeptám se pana zpravodaje, zda si přeje vystoupit. Je tomu tak. Prosím, pane zpravodaji, máte slovo.

Senátor Zdeněk Besta: Děkuji za slovo. Pouze bych shrnul diskusi. Vyjádřili se dva naši senátoři, jeden referoval o situaci na Ukrajině a o postoji našeho pana ministra zahraničí, který kvitoval, že byl postoj správný.

A druhý senátor, prostřednictvím předsedajícího, pan senátor Juránek zpochybnil bod II/3 a požaduje o něm hlasovat zvlášť.

Pokud budeme nyní hlasovat, navrhuoval bych hlasovat o bodu II/3 zvlášť a potom o usnesení jako o celku.

Místopředseda Senátu Zdeněk Škromach: Ano. Je to tak, ano, pane senátore? (Pan senátor kývá, že to tak je.) Takže budeme v tuto chvíli hlasovat o návrhu, tak jak ho přednesl pan senátor Zdeněk Besta, to znamená nejdříve o té části zvlášť a potom, až už bude schválen anebo nebude, tak o celku buď s tím bodem, nebo ne. Já vás volám k hlasování.

V tuto chvíli hlasujeme o bodu 2 zvlášť, tak jak byl navržen z celého materiálu.

Kdo je pro tento návrh, zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Hlasování skončilo a já mohu konstatovat, že v hlasování **pořadové číslo 13** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 28, proti nebyl nikdo. Návrh nebyl přijat. Hlasování bylo o tom článku – pokud by byly nějaké dotazy – to znamená tím, že nebyl schválen, už nebude obsahem dalšího hlasování, to znamená, budeme hlasovat o zbylém textu, který zůstává v dalším hlasování.

Nyní přistoupíme k hlasování o celém tomto návrhu tak, jak je, mimo tedy neschválený článek, který jsme neodsouhlasili. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro tento návrh, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Hlasování skončilo. Já mohu konstatovat, že v **hlasování pořadové číslo 14** se z 59 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 50, proti byl jeden. Návrh byl přijat.

Tím jsme skončili projednávání tohoto bodu. Děkuji panu ministrovi i panu zpravodaji a my se vystřídáme u řídicího pultíku.

Další část schůze řídila 1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážené kolegyně a kolegové. Budeme pokračovat v dnešní schůzi bodem, kterým je

9.

Informace komisí Senátu o činnosti za rok 2013 (senátní tisk č. 220)

Informaci jste obdrželi jako senátní tisk č. 220. Senát v 9. funkčním období zřídil pět stálých komisí a stanovil jim úkoly. Zároveň uložil svým usnesením č. 11 ze dne 21. listopadu 2012, aby jedenkrát ročně informovaly Senát o plnění stanovených úkolů. Prosím nyní pana senátora Tomáše Grulichy, aby nás seznámil se zprávou Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Prosím, pane senátore.

Senátor Tomáš Grulich: Vážená paní předsedající, milé kolegyně, kolegové. Zprávu komise jste obdrželi v elektronické podobě i v písemné podobě. Jestliže máte někdo nějaké dotazy, já je rád zodpovím a myslím, že nemá cenu, abych ji tady četl. Dotazy necítím, děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane senátore. Prosím nyní pana senátora Korytáře, aby nás informoval o činnosti Stálé komise Senátu pro práci Kanceláře Senátu. Prosím, pane předsedo.

Senátor Karel Korytář: Vážená paní místopředsedkyně, kolegyně a kolegové. Já samozřejmě nebudu číst celou zprávu, omezil bych se pouze na stručný komentář práce komise, která má široké spektrum své činnosti. V roce 2013 se komise zabývala na svých osmi zasedáních tématy, která máte uvedena ve zprávě. Budu komentovat jenom některé z nich. Jednak se to týkalo obměny výpočetní techniky, plánu nákupu, výběrového řízení apod., zejména ve směru, že jsme se snažili získat pro Senát levnější, kvalitnější výpočetní techniku, a samozřejmě rychlejší. Výsledek je takový jaký byl možný a daný rozpočtem a ve shodě s hospodářským výborem – šlo jednak o samotný rozpočet, ale i snahy ministerstva financí snížit jakkoliv současný roční, ale i budoucí rozpočet. Takže jsme se museli zabývat řadou možných opatření v reakci na změny, ale i tyto snahy. Dále jsme sledovali analýzu počtu akcí a nákladů na ně spojené v areálu Senátu. Jednalo se o směr, který vedl k úsporám. Dalším z témat byl výsledek personálního auditu, který zpracoval útvar interního auditu, který má tentýž směr, a dále oblast určitých personálních optimalizací či úspor.

Důležitým bylo schválení návrhu na úpravy a změny dle grafického manuálu. S tím souvisí i nový informační materiál Senát Parlamentu ČR i jeho anglická verze, změna grafické úpravy časopisu Senát a systém jeho distribuce. Dalším z opatření, kterým jsme zabývali je instalace systémů pro lepší orientaci osob se zrakovým handicapem a samozřejmě jsme se zabývali i povodněmi v roce 2013 a režimovými opatřeními Senátu, která byla preventivní, ale naštěstí voda Senát nezasáhla. Ironií osudu bylo, že voda se do Senátu dostala, ale směrem z Hradu při jedné velké průtrži, takže škody přišly z druhé strany.

Co se týká další činnosti, samozřejmě ve svých zprávách se dotýkám i problematiky kouření. My jsme v roce 2013 formou režimových opatření o krůček postoupili v problematice kouření ve veřejných prostorách Senátu. Bohužel zákonům a nekuřákům zůstáváme stále dlužni s konstatováním, že senátorská jídelna slouží více kuřákům než nekuřákům, což platí pro senátory i jejich hosty.

Co říci závěrem. Dovoluji si konstatovat, že činnost komise jako orgánu Senátu je nezastupitelná zejména v roce 2013, kdy složení komise bylo velmi důsledné a přísné při posuzování materiálu i opatření Kanceláře Senátu. Proto děkuji všem členům komise na obětavou a svědomitou práci v uplynulém roce. Věřím, že i v tom následujícím bude komise pracovat stejně kvalitně a že bude bez zaváhání plnit všechny jí svěřené úkoly, které vyplývají z jejího postavení a z náplně její činnosti. Děkuji za pozornost.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane senátore. Nyní prosím paní senátorku Dagmar Zvěřinovou, aby nás informovala o činnosti Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Dagmar Zvěřinová: Děkuji, paní místopředsedkyně. Stálá komise Senátu pro rozvoj venkova má 16 členů. V minulém období zasedala na devíti schůzích, z toho tři byly výjezdy do regionů České republiky. Bylo přijato

29 usnesení a základními body, kterým jsme se věnovali, byly většinou záležitosti spojené s venkovem, se zemědělstvím, s rozvojem venkova, s problémy starostů na těchto venkovských sídlech. Dále tato komise má aktivity navenek i se Spolkem pro obnovu venkova České republiky, kde velmi intenzívně spolupracujeme. Rovněž máme záštitu nad soutěží Vesnice roku 2013 a v historických prostorách Valdštejnského paláce proběhlo v září 2013 slavnostní vyhlášení soutěže o oranžovou a zelenou stuhu Vesnice roku 2013. Zapojili jsme se do celonárodní výzvy Petice za záchranu českého léčebného lázeňství. Výjezdní zasedání bylo do Brna na Regiontour, kde se jednalo se zástupci jednotlivých měst a krajů České republiky a zástupci regionů.

Další výjezdní zasedání bylo na Orlickoústecko, Svitavsko a jižní Moravu. Dále jsme pořádali seminář Regionální značení domácích produktů, kde jsme se snažili upozornit na to, že jednotlivé regiony mají velmi vynikající výrobky, kterým je zapotřebí dát určitou ochranu a prestiž. Dále jsme zaštiťovali slavnosti setkání krajů na Vyšehradě Má vlast 2013, seminář Budoucnost odpadového hospodářství v roce 2013. Seminář uspořádala komise ve spolupráci se Svazem měst a obcí České republiky a těšil se velikému zájmu ze strany obcí, zpracovatelských firem i zákonodárců.

Dále byly pořádány zahraniční cesty jako do Itálie – severní části Itálie, kde bylo jednáno se zástupci místních samospráv a návštěvu zemědělských podniků v dané oblasti. Dále bych chtěla upozornit na jednu věc, že zahraniční pracovní cesta komise do Švédska zahrnovala jednání s partnerským výborem Parlamentu Švédska, rovněž se jednalo o podpoře regionálních produktů. Dále jsme navštívili region Upsala, kde jsme se seznámili s fungováním místních samospráv a především výběrem daní. Zahraniční cesta byla rovněž na Ukrajinu, a to do oblasti Zakarpatí, kde jsme jednali se zástupci místních samospráv a státní správy, s čelnými představiteli krajů. V návaznosti komise pořádala zde setkání se zástupci oblastní rady Zakarpatské oblasti Ukrajiny, kteří navštívili Českou republiku u příležitosti Dne ukrajinské kultury a v Senátu proběhlo setkání členů komise, zástupci výborů pro záležitosti EU a Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Rovněž jsme dali záštitu, a to již sedmým rokem jsme pořádali soutěž o titul Nejkrásnější nádraží, jehož vyhlášení bylo zde v Senátu. Dále na konci roku byl pořádán kulatý stůl na velmi ožehavé téma, a to Veřejné prostory versus stavební zákon. Toto bylo pořádáno s Asociací pro urbanismus a územní plánování České republiky za účasti senátorů, poslanců Parlamentu ČR a daných architektů.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, paní senátorko. Nyní dám slovo paní senátorce Daniele Filipiové, aby nás seznámila se zprávou Stálé komise pro sdělovací prostředky. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji, paní místopředsedkyně. (Problémy s hlasitostí.) Já budu křičet, nebudu mluvit dlouho. Paní místopředsedkyně, nebudu číst celou zprávu. Já si myslím, že o práci komise se obecně ví, že skutečně pracuje velmi intenzívně. Má mnoho aktivit, takže myslím si, že jsme velmi dobře navázali na předchozí období, kdy činnost této komise byla opravdu velmi pozitivní.

Jenom využiji ještě mého vystoupení k tomu, abych požádala členy komise, respektive upozornila, že po jednání dnešního pléna je prosím na 10 až 15minutovou schůzku na jednání komise. Děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, paní předsedkyně. Nyní prosím paní senátorku Elišku Wagnerovou, aby nás seznámila s informací o činnosti Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Eliška Wagnerová: Děkuji, paní předsedající. Dámy a pánové. Já skutečně nebudu opakovat to, co je obsaženo ve zprávě komise pro Ústavu a parlamentní procedury v Senátu Parlamentu ČR, kterou máte na stole a která je k dispozici i elektronicky. Jenom chci dodat, že za prvé děkuji všem komisařkám a komisařům, kteří se aktivně zúčastňovali práce komise, a budu jim vděčná, pokud v tomto přístupu zůstanou a budou dále takto pracovat.

Potom dále bych chtěla pográtulovat zejména senátoru Dienstbierovi, který byl členem, aktivním členem naší komise, k tomu, že se dnes stává ministrem vlády České republiky, ovšem jaksi přestává být zároveň členem komise. Takže vlastně teď přichází to nejdůležitější – výzva na vás na všechny, zda by se tu našel někdo, kdo by měl zájem nahradit pana senátora Dienstbiera na uprázdněném místě v komisi. Děkuji za zvážení této prosby, a to je vše. Děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, paní předsedkyně a otevírám rozpravu k tomuto bodu. Do rozpravy se přihlásil pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové. Omlouvám se, že zdržuji, ale mám tady jednu věc, kterou bych tady rád řekl takto veřejně. Možná, že celá řada z vás, ale nakonec jsme na to byli někteří upozorněni, dneska je na tom tak, že má ve svém pracovním týmu stážisty, kteří pro ně pracují zadarmo a zároveň tito stážisté – a my jsme o tom, předpokládám, nevěděli – museli zaplatit 10 tisíc korun za to, že mohou u nás být na stáži. Peníze platili občanským sdružením, která se vydávají jako organizátoři stáží, parlamentních stáží v Senátu. Ti lidé potom k nám přicházejí a my je bereme na stáž a o tom, že oni zaplatili peníze, nevíme. Tak to je a já bych z tohoto místa chtěl poprosit Stálou komisi pro práci Senátu – Kanceláře Senátu, aby se tímto zabývala, aby umožnila vznik nejlépe dle mého názoru přímo na webu Senátu možnost těm lidem se hlásit přímo jednotlivým senátorům s tím, že mají zájem o stáž, aby tito lidé – jsou to mladí lidé – nemuseli nějakým sdružením platit 10 tisíc korun za to, že následně stejně přijdou za námi a my následně stejně posuzujeme, zda si je na stáž vezmeme anebo nikoliv. Čili ode mne takto tento apel na komisi a na Kancelář a kancléře Senátu, aby jednoduchým způsobem, řekněme, pomocí sekce na webu Senátu umožnili všem, kteří mají zájem pro senátory pracovat, aby se přímo nám mohli hlásit. Děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také panu senátorovi. Snad si mohu dovolit teď do toho vstoupit a říci, že tato informace se objevila nedávno. Řešili jsme ji společně s vedením Senátu i vedením Poslanecké sněmovny a určitě mechanismy nastaveny budou, aby se zamezilo těmto věcem, které jsou naprosto nepřijatelné pro každého z nás.

Dále v rozpravě vystoupí pan senátor Miroslav Nenutil, prosím, pane senátore.

Senátor Miroslav Nenutil: Vážení paní první místopředsedkyně, milé kolegyně, vážení kolegové. Omlouvám se, není to vystoupení k projednávanému bodu, ale to, co tady pan kolega Vystrčil naznačil, mohu jenom potvrdit a zároveň mu sdělit, že už během tohoto týdne proběhlo jednání společně s panem ředitelem Kanceláře Senátu o tom, aby se zamezilo těmto nehorázným praktikám. Sám jsem osobně měl dva stážisty a na nich jsem se přesvědčil, že skutečně tuto částku zaplatili jakési společnosti. Takže připravuje se to nastavit tak, aby byly možná uzavřeny nějaké dohody nebo smlouvy přímo s vedením ať už je to fakulta právnická nebo fakulta společenských věd, tak aby zájemci se mohli hlásit prostřednictvím Kanceláře Senátu přímo nám; a vypadne z toho pochybný prostředník. Tolik jenom reakce na vystoupení pana senátora Vystrčila. Děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, dále vystoupí senátor Jiří Šesták... Prosím? Ne? (Tak to byl omyl.) Dobře.

Dále je přihlášen pan senátor Karel Korytář, předseda Stálé komise pro práci Kanceláře Senátu, prosím.

Senátor Karel Korytář: Paní předsedající, kolegyně a kolegové. Zprávou k opatření, kterou tlumočila paní místopředsedkyně Gajdůšková ve směru ke stážistům, bylo vše vysvětleno, dostal jsem jí i e-mailem. Samozřejmě rádi podpoříme, aby cesta uplatnění stážistů v Senátu byla bez těchto peněz, i když si uvědomuji, že tyto peníze mohou jít ve prospěch fakult. I fakulty peníze potřebují, ale ne od studentů, a ne touto formou. Já jsem sám měl stážistu, a říkám všem – i když to nesouvisí přímo s touto částkou, která je vybírána – že stážista, je mladý člověk, který při některých opatřeních a rozhodnutích mně dobrým rádcem. Jako mladý člověk viděl věci trochu jinak. Takže vřele doporučuji, kdo se ještě rozhodujete, abyste možnosti stážistů – studentů vysokých škol a zájemců, kteří chtějí pracovat pro některého z nás, abyste je využili. Já s tím mám velice dobrou zkušenost a nebýt toho, že jdu do obhajoby mandátu, bych ji využil i letos. Takže to je z mé strany jenom potvrzení toho, že samozřejmě komise ráda podpoří jakékoliv opatření, aby studenti mohli nastoupit na stáže bez této částky 10 000 korun. Děkuji za pozornost.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Ještě se znovu přihlásil pan senátor Miroslav Nenutil. Prosím, pane senátore.

Senátor Miroslav Nenutil: Omlouvám se, už jenom krátce. Z úst předřečníka zazněla věta, že fakulty peníze potřebují. Chci tady upozornit, že alespoň s těmi představiteli fakult nebo jak mám informace, ti vůbec nevěděli, že si toto sdružení nějaké prostředky vybírá, takže – prostřednictvím řídicí schůze – k panu senátoru Korytářovi – vysoké školy podle mých informací z této částky nedostanou nic. Nebo o tom vůbec nevědí. Tolik jenom upozornění, aby potom nedošlo při jednání s představiteli fakult k nějakým nepřijemnostem.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji za upřesnění. Vyřízeno. Ještě o slovo požádal pan senátor Miloš Vystrčil. Prosím, pane senátore.

Senátor Miloš Vystrčil: Vážená paní předsedající, kolegyně a kolegové. Ještě jednou, snad krátce. Jednak potvrzení slova mého kolegy pana senátora Nenutila. Většina stáží dle mého názoru a peněz, které někdo inkasuje, nemá nic

společného s vysokými školami, ale jsou to nějaké rádoby podnikatelské záměry – aspoň takový je můj pocit z toho. Měl jsem stážisty, kteří dávali peníze, a měl jsem stážisty, kteří je nedávali, protože přišli přímo. A moje prosba – já ji tady opakuji – velmi se přimlouvám, aby řešení bylo co možná nejjednodušší. Já například na svých webových stránkách to, že přijímám stážisty, mám, ale z jakýchsi důvodů, řekněme možná z důvodu autority Senátu studenty ani nenapadne, že je možné dostat se senátorovi na stáž, aniž by museli cokoli dalšího absolvovat. Pořád si myslím, že tady je nějaká hráz, která brání tomu, aby se někdo ze studentů se senátorem normálně bavil. Je to dobře dle mého názoru tuto hráz lze jednoduše odstranit například tím, že vznikne na webu Senátu, na webových stránkách Senátu oddělení nebo sekce "Stáže", kde senátor, který chce přijímat stážisty, se nahlásí a tím pádem o něm studenti, když se podívají na webové stránky Senátu, uvidí, že on je nhlášen, že přijímá stážisty a přímo se na něj napojí. Já bych to příliš nekomplikoval jakýmkoliv dalším způsobem, abychom nezatěžovali zbytečně Kancelář Senátu, atd. To je přece naše rozhodnutí, jestli si stážisty vezmeme nebo ne. Pojdme jenom říci, že ti, kteří (z nás) je berou a rádi s nimi spolupracují, budou mít možnost i na stránkách Senátu a v případě i v nějaké propagaci nebo PR Senátu být někde uvedeni a všechno ostatní si zařídíme sami, protože normálně se stážisty spolupracujeme dlouhodobě a máme i ty, co za to platili i co neplatili. Takže tolik, omlouvám se, ještě moje dovysvětlení, jak já bych si to třeba představoval.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, ptám se, protože nikoho dalšího nemám přihlášeného do rozpravy, ptám se předsedkyň a předsedů komisí, zda se chtějí ještě vyjádřit k proběhlé rozpravě. Nikoho takového nevidím. Než dám hlasovat, dovolím si z tohoto místa poděkovat za vedení Senátu všem předsedkyním a předsedům komisí za jejich práci. Dovoluji si poděkovat a velmi ráda chci poděkovat všem členům těchto komisí, protože zde je odveden skutečně kus práce. Je to vlastně odborné zázemí Senátu. Čerpáme z něho při našich rozhodováních, ale také při řešení problémů nejenom v rámci zákonodárného procesu. Takže ještě jednou všem velmi a velmi děkuji a přeji hodně sil a úspěchů do další práce.

Mohu tedy dát hlasovat? Budeme hlasovat o návrh usnesení vzít na vědomí informace komisí Senátu za rok 2013. Svolám ke hlasování.

Budeme hlasovat o usnesení vzít na vědomí informace komisí Senátu o činnosti za rok 2013. Zahajují hlasování.

Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, nechť zvedne ruku a stiskne tlačítko NE. Děkuji.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 15** se z 57 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 29 pro vyslovilo 50, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat. Děkuji vám ještě jednou.

Nyní projednáváme bod, kterým je

10. Volba kandidátů na funkci Veřejného ochránce práv (senátní tisk č. 215)

Návrhy vám byly rozdány jako senátní tisk č. 215. Navrhuji v souladu s paragrafem 50, odstavce 2 jednacího řádu Senátu, abychom vyslovili souhlas s účastí kandidátů na funkci veřejného ochránce práv při projednávání senátního

tisku č. 215. Jsou jimi Stanislav Křeček a Anna Šabatová. Navrhují, abychom hlasovali o obou jménech zároveň. Protože jsme hlasovali před chvílíčkou, nebudu dávat znělku. Zahájím hlasování neprodleně.

Kdo je pro tento návrh, nechť stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, nechť stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Děkuji.

Konstatuji, že v **hlasování pořadové číslo 16** se z 58 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 30 pro vyslovilo 48, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Vzhledem k úkolům volební komise, která přebírala návrhy a ověřovala předpoklady, že kandidáti splňují podmínky volitelnosti a neslučitelnosti funkcí, uděluji nejprve slovo předsedovi volební komise Tomáši Kladívkovi. Prosím, pane senátore.

Senátor Tomáš Kladívko: Děkuji za slovo. Paní místopředsedkyně, vážené kolegyně, vážení kolegové. Dovoluji si konstatovat, že Organizační výbor svým usnesením č. 137 ze dne 3. ledna 2014 stanovil lhůtu pro podávání návrhů na kandidáty na funkci veřejného ochránce práv do 17. ledna 2014. Návrhy na funkci ochránce se předkládají podle článku 6a volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu volební komise Senátu.

Připomínám, že podle § 2 odstavec 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, je ochránce volen Poslaneckou sněmovnou na funkční období šesti let z kandidátů, z nichž po dvou navrhuje prezident republiky a Senát.

Nyní si vás dovolím informovat, že volební komise obdržela ve stanovené lhůtě následující návrhy na kandidáty na funkci ochránce:

1. pan Stanislav Křeček – navrhovatel senátor Zdeněk Škromach
2. paní Anna Šabatová – navrhovatel senátor Miroslav Nenutil.

Jak jsem vás informoval svým dopisem ze dne 20. ledna, obdržela volební komise i návrh od paní Marty Chovancové, která na kandidáta na funkci ochránce navrhla sama sebe. Vzhledem k tomu, že oprávněnými navrhovateli jsou dle volebního řádu Senátu senátoři Parlamentu ČR, nebylo k tomuto návrhu dále přihlíženo.

Konstatuji, že součástí návrhu byly i další dokumenty, které byly nutné k ověření, zda jsou spojeny podmínky volitelnosti osob, navržených na kandidáty na funkci ochránce. Těmito dokumenty byly: životopis kandidáta, osvědčení o státním občanství, podepsaná kopie občanského průkazu, písemné prohlášení navrženého, že je seznámen s ustanovením § 3 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, a dále písemné prohlášení navrženého, že souhlasí se svou kandidaturou na funkci ochránce.

Konstatuji, že návrhy obsahovaly potřebné dokumenty, a proto volební komise mohla, a také uvěřila, že oba řádně navržení splňují podmínky, stanovené v § 2 a 3 zákona o veřejném ochránci práv.

Nyní si vás dovoluji seznámit s usnesením č. 13, které v této souvislosti přijala komise na své 10. schůzi dne 21. ledna 2014.

K volbě kandidátů na funkci veřejného ochránce práv komise

I. Konstatuje, že ve lhůtě, stanovené usnesením Organizačního výboru č. 137 ze dne 3. ledna 2014, tj. do 17. ledna 2014 obdržela tyto návrhy na kandidáty na funkci veřejného ochránce práv včetně dokladů, ověřujících splnění podmínek, stanovených zákonem č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, dále jen zákon o veřejném ochránci práv pro výkon uvedené funkce, a to: Stanislav Křeček, navrhovatel senátor Zdeněk Škromach, a Anna Šabatová, navrhovatel senátor Miroslav Nenutil.

II. Komise konstatuje, že k dalšímu návrhu na kandidáta na funkci veřejného ochránce práv, který předložila Marta Chovancová, nebude dále přihlíženo, neboť podle zákona o veřejném ochránci práv kandidáty na funkci veřejného ochránce práv navrhuje Poslanecké shromáždění prezident republiky a Senát. Zároveň nebyly splněny podmínky, stanovené zákonem č. 107/1999 Sb., o Jednání řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů.

III. Komise konstatuje, že všichni řádně navržení splňují podmínky volitelnosti, stanovené výše citovaným zákonem.

IV. Pověřuje předsedu komise senátora Tomáše Kládíka, aby s tímto usnesením seznámil Senát. Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane předsedo. Senátním tiskem se také zabýval VVVK a přijal usnesení, jež jste obdrželi jako senátní tisk č. 215/1, a určil zpravodajem pana senátora Jaromíra Jermáře, kterému tímto uděluji slovo. Prosím, pane senátore.

Senátor Jaromír Jermář: Vážená paní místopředsedkyně, milé kolegyně, vážení kolegové, usnesení, které přijal náš výbor, máte před sebou, a my jsme se tedy seznámili s podkladovými materiály i s usnesením, kde oba splňují podmínky toho, abychom je mohli navrhopvat, a vyslechli jsme oba kandidáty. Výbor určil zpravodajem mne na dnešní jednání.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji, pane zpravodaji. Otevírám k tomuto bodu rozpravu. My jsme odsouhlasili přítomnost obou kandidátů, já je zde velmi srdečně vítám, a jako první v abecedním pořadí uděluji slovo panu Stanislavu Křečkovi.

Stanislav Křeček: Dobré odpoledne, dámy a pánové, nechceme dlouho zdržovat, domluvili jsme se. Chtěl bych říct, že je na světě téměř stovka veřejných ochránců práv, ombudsmanů. Každý má jinou pravomoc. Jestliže např. veřejný ochránce práv v Polsku nebo Obamův ochránce práv ve Spojených státech mají přímo uvedeno v zákoně, že jsou povoláni k ochraně lidských práv, tak v ČR tomu tak není. V ČR je pouze uvedeno, že veřejný ochránce práv chrání občany před nezákonnou činností úředníků, státní správy a organizací v zákoně uvedených.

Já bych prosil, aby bylo pochopeno, že jen proto, že v zákoně není uvedeno výslovně, že ochránce práv je ochráncem lidských práv, že to neznámá, že by tomu mělo být jinak. Že ta práva nebo ty problémy, se kterými se na nás občané obracují, jako na veřejné ochránce práv, jsou nějakého nižšího řádu. Že by to byla nějaká nedostatečnost zákona, že výslovně neuvádí, že ombudsman je ochránce lidských práv.

Prosím, aby bylo pochopeno, že kancelář veřejného ochránce práv má trochu jiné pravomoci nebo jiný rozsah působnosti, než bude mít ministerstvo pro lidská práva, Helsinský výbor, který je povolán jmenovitě k ochraně lidských práv, nevládní organizace, které jsou k tomu zřizovány apod.

Nejsou malá a velká práva, ale jsou práva našich občanů a na určité úrovni je kancelář veřejného ochránce práv musí chránit.

Chtěl bych také zdůraznit, že veřejný ochránce práv patří k organizacím nebo institucím, která nerozhoduje a nenahrazuje činnost jiných orgánů. My se samozřejmě vyjadřujeme k celé řadě věcí, vydáváme stanoviska, ale to neznámá, že bychom měli nahrazovat činnost některého orgánu. Patříme do tohoto systému orgánů, jako je Ústavní soud, který také nesoudí, nerozhoduje,

nechává pravomoc tomu, kdo má rozhodovat, čili také my necháváme pravomoc veřejné správě, státním orgánům, které jsou povolány. Jenom upozorňujeme na to, že podle našeho názoru se jedná o nezákonný postup. A záleží na odpovědných orgánech, na zákonodárcích, na veřejné správě, jak s tím naloží.

Někdy slyšíme, že ombudsman má malé pravomoci. Není tomu tak. Ombudsman má pravomoci značné, a také je náležitě využívá. Jestliže dostáváme ročně asi 8000 stížností nebo podnětů, tak jenom v 16 případech v loňském roce nám nebylo vyhověno. Státní správa neuznala naše námitky, neuznala naše stanoviska, rozhodla se, že nevyhoví ochránci. V 16 případech. Poslední příklad z věznic, případ osobní prohlídky ve věznicích. My jsme namítali, že nejsou nutné u všech odsouzených, vězeňská správa to neuznala, ministerstvo spravedlnosti zachovalo svůj vlastní názor, je to jejich právo, jejich odpovědnost. Není věcí ochránce, aby nahrazoval rozhodnutí, ale jde o to, abychom upozorňovali na to, co se děje a co podle našeho názoru je v rozporu se zákonem.

Dovoluji, abych konstatoval, že podle mého názoru máme společnou odpovědnost. Máme společnou odpovědnost v tom, že musíme lidi přesvědčit, že jejich práva jsou šetřena. V tom odcizení společnosti, kterého jsme všichni svědkem, a nemusím vám jistě povídat, jaká situace je, je třeba, aby občané nabyli tohoto dojmu. Aby měli dojem, že se o jejich drobná práva někdo zajímá. Že nejsou jen nějaká velká lidská práva, o kterých se vznešeně hovoří. Ale také ta drobná, denní práva, kdy starosta, úřad, stavební úřad nevyhověl, že to má také veliký význam v situaci, která se ve společnosti nachází. Je to společný úkol veřejného ochránce práv a zákonodárců, tak jak ho chápu já. Máme stejný úkol, ale odlišnou odpovědnost. Vaše odpovědnost je zákonodárná, naše odpovědnost je upozorňovat na to, kde podle našeho názoru dochází k nezákonnostem, a je na vás, na odpovědných orgánech, jak o věci rozhodnete. Děkuji.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. A nyní uděluji slovo paní Anně Šabatové. Prosím.

Anna Šabatová: Vážená paní místopředsedkyně, vážené senátorky, vážení senátoři, ucházím se o funkci veřejného ochránce práv. Ucházím se o ni po JUDr. Otakaru Motejlovi a JUDr. Varvařovském, kteří nasadili hodně vysokou laťku výkonu této funkce.

Myslím si, že instituce veřejného ochránce práv, která má ke své pomoci kancelář, byla velmi dobře založena. Pracuje v ní celá řada vynikajících právníků. Myslím si, že je třeba o tuto instituci pečovat. Dále ji rozvíjet. Způsobit, aby tato síla, kapacita, tento um, nadšení a snaha přispět k lepší veřejné správě, byla dobře využita.

Poslední léta není v naší zemi dobrá nálada. Je to mnohokrát tematizováno. Lidé nemají důvěru k státu. Lidé moc nevěří, že ve veřejném životě se postupuje správně.

A instituce veřejného ochránce práv je jedna z těch, které mohou posílit důvěru ve veřejné konání, kterou naše země tolik potřebuje.

Myslím, že přestože byla instituce dobře postavena, to neznamená, že stačí jenom převzít výkon; a nic nedělat. Každá stavba se musí udržovat. Musí se opravovat. Musí se i nějakým způsobem rozvíjet.

Dovoluji si pouze jednu poznámku debatní k svému předřečníkovi. Zcela s ním souhlasím, že instituce veřejného ochránce práv je primárně historicky postavena jako k ochraně vlastně těch "malých práv", tedy nějakých problémů, které mohou nastat na úřadech. Nicméně koncept lidských práv se v posledních

desetiletích rozvíjí. Velmi často dochází k tomu, že se aplikují i lidská práva interpretačně ve věcech, kde bychom to dříve nedělali.

Další věcí je, že nikoliv ochránce, ale zákonodárci rozhodli několika novelami tak, že svěřili veřejnému ochránci práv velmi důležité agendy, které jsou klasické lidskoprávní agendy. Jde o ochranu lidí, kteří jsou v jakýchkoliv institucích, kde je nějak omezena lidská svoboda. Je to stará lidská zkušenost, že tam je třeba hlídat lépe. A to buď de jure – to jsou třeba věznice; anebo de facto – to je třeba v závislosti na péči. To je typická lidskoprávní agenda, a nic s tím nenaděláme.

Další úkol, který svěřili zákonodárci veřejnému ochránci práv, je ochrana před diskriminací a podpora rovného zacházení. To je typická lidskoprávní agenda, takže tato instituce se jaksí posouvá a získává nové významy. Ale není to řeč o slovech. Prostě tak to je.

V mezidobí, kdy jsem nevykonávala funkci zástupkyně – a teď, kdy se ucházím znovu - jsem tomuto tématu posunu, a to jak v českém, tak i v evropském kontextu věnovala svou doktorskou práci. Je to nesmírně zajímavé téma, jak se situace vyvíjí. Tím vás ale nebudu unavovat.

Chci jen říct, že tato témata a tyto agendy jsou mi blízké. Nemám s nimi žádný problém. Stejně tak jako nemám problém s klasickou stížnostní agendou veřejného ochránce práv, kterou jsem šest let dělala.

Skončím tedy. Myslím, že instituci je třeba dobře rozvíjet tak, aby přispívala k důvěře občanů a k důvěře veřejné správy a k prospěchu České republiky!

Děkuji za pozornost.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také. Ptám se, zda se hlásí ještě někdo do rozpravy. Nikoho takového nevidím. Rozpravu končím. Uděluji nyní slovo předsedovi volební komise panu Tomáši Kladívkovi, aby nám sdělil další postup. Prosím.

Senátor Tomáš Kladívko: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně. Kolegyně, kolegové, dovoluji si vás informovat, že osoby navrhované Senátem do funkce podle zvláštních předpisů se volí většinovým způsobem tajným hlasováním. Pro volbu se použije v tomto případě přiměřeně ustanovení čl. II volebního řádu týkající se voleb místopředsedů Senátu.

A nyní, jaký bude průběh samotné volby. Na hlasovacím lístku jsou uvedena dvě jména osob navržených na kandidáty v abecedním pořadí. Před jménem každého z nich je uvedeno jeho pořadové číslo. Ještě jednou připomínám, že volíme dva kandidáty na funkci ochránce.

Souhlas s oběma kandidáty vyjádříte zakroužkováním pořadových čísel před jejich jmény. Nesouhlas s navrženými kandidáty vyjádříte přeškrtnutím pořadového čísla před jejich jmény křížkem či písmenem X. Připomínám, že všechna pořadová čísla musí být označena, pokud by se tak nestalo, jednalo by se o neplatný hlasovací lístek.

V 1. kole jsou zvoleni ti, kteří získali nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů. Nezíská-li nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů tolik kandidátů, aby byl obsazen stanovený počet míst, koná se na neobsazená místa 2. kolo volby.

Do 2. kola postupují nezvolení kandidáti z kola prvního. Ve 2. kole jsou zvoleni kandidáti, kteří získali nadpoloviční většinu hlasů přítomných senátorů.

Nebyla-li by ani po 2. kole obsazena stanovená místa, koná se na neobsazená místa nová volba podle volebního řádu.

Upozornil bych tady, že volba může být dvoukolová, takže vás prosím, vraťte se do sálu na vyhlášení výsledků 1. kola. Protože teoreticky bychom "mohli prožít" ještě kolo druhé.

Pokud tedy ani v 2. kole by nebyl nikdo zvolen, pak volba končí. My se musíme rozhodnout, kdy zařadíme tuto volbu na naší příští schůzi.

Volební místnost je v této chvíli připravena. Žádám členy volební komise, aby se ihned dostavili do volební místnosti. Vydání lístků a hlasování potrvá 15 minut. Vyhodnocení pak dalších maximálně 15 minut.

Proto bych si dovilil navrhnout přestávku na dobu volby a vyhodnocení v délce 30 minut.

Děkuji za pozornost.

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji také, pane předsedo.

Přerušuji jednání pro konání 1. kola první volby do 14.10 hodin. Děkuji.

(Jednání přerušeno v 13.37 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 14.10 hodin.)

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, zahajuji přerušené jednání a dávám slovo předsedovi volební komise, aby nás informoval o výsledku prvního kola první volby. Prosím, pane předsedo.

Senátor Tomáš Kladívko: Děkuji za slovo, paní místopředsedkyně, kolegyně a kolegové, dovoluji vám, abych vás seznámil se zápisem z první volby prvního kola o volbě kandidátů na funkci veřejného ochránce práv, konané dne 29. ledna 2014.

Počet vydaných hlasovacích lístků 64, počet odevzdaných platných i neplatných hlasovacích lístků 64, z toho neplatných 3. Počet neodevzdaných hlasovacích lístků 0. Pro Stanislava Křečka bylo odevzdáno 36 hlasů, pro Annu Šabatovou bylo odevzdáno 37 hlasů. V prvním kole volby byli zvoleni Stanislav Křeček a Anna Šabatová.

Konstatuji, že Stanislav Křeček a Anna Šabatová byli nominováni za Senát pro volbu veřejného ochránce práv, konanou Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR. Děkuji za pozornost. (Potlesk.)

1. místopředsedkyně Senátu Alena Gajdůšková: Děkuji panu předsedovi volební komise za podanou informaci, za podanou zprávu, blahopřeji oběma nominovaným, budeme vám přát úspěch v Poslanecké sněmovně, věříme, že úřad veřejného ochránce práv bude poté v dobrých rukou a bude plnit úlohu na 100 %, tak jak všichni potřebujeme. Ještě jednou hodně úspěchů, děkujeme vám.

Vážené kolegyně a kolegové, děkuji vám za odvedenou práci a jednání této schůze končím. Přeji vám úspěšný den!

(Jednání ukončeno v 14.12 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
9. funkční období - 18. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) - TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY